

הכנת תכנית למיגור האלימות והגזענות בספורט

חומר רקע לדיון

26 אוקטובר 2021

1. אבני דרך מרכזיות במיגור האלימות והגזענות בספורט בישראל
חקיקה, ועדות ציבוריות, המלצות וסטאטוס יישום

2. ניתוח השוואתי בינלאומי

3. התהליך הנוכחי
העבודה שבוצעה, המלצות אופרטיביות ליישום

אבני דרך מרכזיות במיגור האלימות והגזענות בספורט בישראל

חקיקה, ועדות ציבוריות, המלצות וסטאטוס יישום

מיגור אלימות וגזענות בספורט: אבני הדרך המרכזיות

ועדה

חקיקה

מבקר המדינה

- חוק איסור אלימות בספורט
- כינון המועצה למניעת אלימות בספורט

- הוועדה הציבורית לבחינת יישום חוק איסור אלימות בספורט (ועדת צור)
- הוועדה הציבורית לרפורמה בענף הכדורגל בישראל (ועדת דודי כהן)
- הוועדה לבדיקת המבנה הניהולי של ענף הכדורגל בישראל (ועדת זליכה)

- תיקון חוק איסור אלימות בספורט

- פרסום "דוח מניעת אלימות בספורט" על ידי משרד מבקר המדינה
- צוות בדיקה לנושא מניעת אלימות וגזענות בספורט (בהובלת יוסי שרעבי)

- הפסקת הפעילות של המועצה למניעת אלימות בספורט

- פרסום "דוח ביקורת מעקב מורחבת" על ידי משרד מבקר המדינה

- עד 2008, **מרבית מאמצי החקיקה במיגור אלימות בספורט התמקדו בתיקונים לחוקי בטיחות כלליים** ("חוק הבטיחות במקומות ציבוריים", 1962) ונגעו בשני ענפים בלבד: **כדורגל וכדורסל**
- בשנת 2008 **נחקק לראשונה חוק ייעודי** לתחום האלימות בספורט
- בניגוד לחקיקה קודמת, חוק "איסור אלימות בספורט" **חל על כלל ענפי הספורט בישראל**

חוק איסור אלימות בספורט

עיקרי החוק

- החוק מתייחס לשלושה תחומים:

1. הגדרה של התנאים הנדרשים לקיום אירוע ספורט	ניהול אירוע ספורט
2. הגדרת בעלי התפקידים הרלוונטיים לאירוע ספורט	
3. הרחבת סמכויות האכיפה	אכיפה ועונשין
4. איסור הכנסת חומרים אסורים	
5. איסור התבטאות גזענית	
6. הגדרה של צווי הרחקה וצווי הגבלה	
7. כינון המועצה הלאומית למניעת אלימות בספורט: הגדרת תפקידי המועצה, חברי המועצה וסדרי העבודה	תכלול והובלה

כינון המועצה הלאומית למניעת אלימות בספורט

תפקידי המועצה:

- 1. קידום שיתופי פעולה**
להציע דרכים לשיתוף פעולה בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות, המשטרה, גופי הצלה, התאחדויות ואיגודים, וכן גופים אחרים בתחום הספורט
- 2. גיבוש תכניות פעולה**
לגבש תכניות לטיפול בנושא האלימות בספורט (לרבות חקיקה והוראות משמעת)
- 3. ניסוח המלצות לשר**
להמליץ לשר על כללי התנהגות באירוע ספורט למניעת האלימות בספורט
- 4. הצעת תכניות חינוך**
להציע למערכת החינוך תכניות ללימודים בנושא מניעת האלימות בספורט
- 5. קיום קשרים עם גופים מקומיים ובינלאומיים**
לקיים קשרים עם גופים הפועלים בתחום מניעת האלימות בספורט
- 6. פיתוח ידע, ריכוז מידע ועריכת מחקרים**
לרכז מידע, ליזום עריכה של מחקרים וסקרים ולפרסמם ולפתח ידע בתחום פעולתה של המועצה

הוועדה הציבורית לבחינת יישום חוק אלימות בספורט (ועדת צור)

רקע ומטרות

- ועדת צור הוקמה בשנת 2012 על מנת **לבחון את הפעלת החוק** לאיסור אלימות בספורט
- על פי בדיקת הוועדה, החוק הביא **לשינוי משמעותי במגרשי הספורט**, במסגרתו נרשמה **ירידה ניכרת במקרי האלימות ביציעים**

הוועדה הציבורית לבחינת יישום חוק אלימות בספורט (ועדת צור)

עיקרי המלצות הוועדה

הוועדה המליצה על מספר צעדים ליישום אפקטיבי של החוק:

1. חיזוק הדסק המודיעיני בתחום הספורט	אכיפה ועונשין
2. מדיניות "אפס סובלנות" לאלימות במגרשים	
3. השתלמות שופטים להגברת המודעות לטיפול באירועי ספורט	
4. התמחות שופטים בסוגיות הספורט	
5. אכיפת צווי הרחקה באמצעים טכנולוגיים	
6. הקמת כוח ייעודי לנושא ההימורים הבלתי חוקיים הנוגעים לספורט ולטוהר המידות	
7. חובת הנפקת כרטיסי אוהדים והתקנת "קרוסלות"	
8. צמצום נוכחות המשטרה במשחקים	ניהול אירוע ספורט
9. אי הטלת תשלום על בעלי הקבוצות בגין הכוחות המוקצים למשימות מחוץ לאצטדיון	
10. הגדרות תפקיד והכשרת בעלי תפקיד, לשיפור חווית השירות במגרשים	
11. שינויים בהסמכה ובתפקיד של "מנהל אירוע" ושל סדרנים	
12. אכיפת הדרישה לרישוי אצטדיונים	
13. יצירת אחדות באמצעי עידוד מורשים	
14. הוספת דרישות רישוי לשיפור תנאי הצפייה	שדרוג חוויית הצפייה
15. צמצום שידורים בערוצים שאינם פתוחים	
16. הקצאת כרטיסים לנשים ונוער	
17. חינוך לתרבות ספורט (כולל תכניות לעידוד כבוד הדדי וערכים חיוביים בספורט)	ילדים ונוער באגודות

הוועדה הציבורית לרפורמה בענף הכדורגל בישראל (ועדת דודי כהן)

רקע ומטרות

- ועדת דודי כהן היא ועדה ציבורית שמונתה בשנת 2012 על ידי ההתאחדות לכדורגל לטובת גיבוש המלצות לרפורמה בענף הכדורגל בישראל
- לפי כתב המינוי, הוועדה נועדה לבחון באופן כולל את התנהלות ענף הכדורגל, תוך התייחסות לסוגיות מרכזיות הקשורות לניהולו ולתפעולו של הענף ע"י ההתאחדות, על כלל הגורמים הפעילים במסגרתה, בהיבטים מקצועיים, ספורטיביים, ניהוליים, משפטיים וציבוריים

הוועדה הציבורית לרפורמה בענף הכדורגל בישראל (ועדת דודי כהן)

עיקרי המלצות הוועדה

בתום עבודתה, הוועדה המליצה על מספר צעדים:

1.	החמרה וסטנדרטיזציה בענישה	אכיפה ועונשין
2.	טיפול מקיף בסוגיית הגזענות	
3.	מעקב ופיקוח אחר מורחקים ממגרשי הכדורגל	
4.	שיתוף הפרקליטות התביעה המשטרתית והנהלת בתי המשפט בסוגיית האלימות בכדורגל	
5.	העברת מתקני הכדורגל וההתנהלות במגרשים לניהול של גורמים אזרחיים	ניהול אירוע ספורט
6.	הקמת מערך מחשוב באצטדיונים חדשים לפיקוח ולבקרה	
7.	הגדרת משחק כדורגל כמופע ספורט לכל המשפחה
(הן מבחינת איכות האצטדיונים, הן מבחינת ניהול המשחק והן מבחינת חוויית הצפייה)	שדרוג חוויית הצפייה
8.	הקמת מועצה למניעת אלימות וגזענות בכדורגל, לרבות בליגות הנוער והחובבנים	תכלול והובלה
9.	הקמת מערך איסוף מידע ומודיעין במסגרת עבודתה של חברת החקירות מטעם ההתאחדות	
10.	שיתוף אוהדים במודל "מועצת אוהדים" לטיפול בסוגיית האלימות	ילדים ונוער באגודות

הוועדה לבדיקת המבנה הניהולי של ענף הכדורגל (ועדת זליכה)

רקע ומטרות

- בשנת 2012 פעלה ועדת זליכה,

במטרה לבחון את המבנה הניהולי של ענף הכדורגל בישראל

- הועדה הוקמה על רקע "**משבר אמון חריף**" בין ציבור האוהדים, גורמי הממשלה, שחקנים, מאמנים, שופטים, בעלי קבוצות, מוסדות הכדורגל וההתאחדות" (ע"פ מסמכי הוועדה)

הוועדה לבדיקת המבנה הניהולי של ענף הכדורגל (ועדת זליכה)

עיקרי המלצות הוועדה

המלצות הוועדה עסקו במגוון רחב של נושאים בענף הכדורגל; בתחום מיגור האלימות בספורט, ההמלצות היו:

1.	הגדלת התקציב המוכנה לחקירת מכירת משחקים (והרחבה לתופעת ההימורים הבלתי חוקיים)	אכיפה ועונשין
2.	גיבוש תכנית פעולה למלחמה בתופעת ההימורים	
3.	קיום כגישות אוהדים-מאמנים בתחילת העונה	ילדים ונוער באגודות
4.	הקמת ועד הורים (ברמת המועדון וברמה הארצית)	
5.	יצירת ניוזלטר להורים	
6.	תגמול להורים שמסייעים למחלקת הנוער	
7.	תמיכה בעמותות שעניינן קידום ערכים בספורט, לרבות מניעת אלימות	תכלול והובלה

תיקון "חוק איסור אלימות בספורט"

רקע ומטרות

- בשנת 2014 אושר **תיקון לחוק איסור אלימות בספורט**
- התיקון לחוק כלל **שינויים מרכזיים בסמכויות האכיפה והעונשין** בתחום האלימות בספורט

עיקרי התיקון לחוק

שני השינויים המהותיים במסגרת התיקון לחוק הם:

1. הקניית **סמכויות נוספות לגורמי האכיפה במקרה של הפרה חוזרת**
2. קביעת **עונש לתוקף אדם באירוע ספורט** (בעקבות תקרית "פואד" וערן זהבי)

פרסום "דוח מניעת אלימות בספורט" על ידי משרד מבקר המדינה

רקע ומטרות

- בחודשים מרץ-דצמבר 2014, **משרד מבקר המדינה** בדק את מידת היישום של חוק איסור אלימות בספורט, כמו גם את יישומן של המלצות הוועדות שעסקו בנושא, בפרט בענפי הכדורגל והכדורסל
- עבודת המבקר פורסמה במסגרת **דוח מניעת אלימות בספורט** (אוקטובר 2015)

פרסום "דוח מניעת אלימות בספורט" על ידי משרד מבקר המדינה

עיקרי המלצות הדוח

המלצות הדוח התמקדו באכיפה, בעונשין ובתכלול המשימות למניעת האלימות בספורט:

1.	שימוש בכרטיס אוהד לזיהוי מורחקים ממגרשים	אכיפה
ועונשין
2.	ניהול נתונים אמינים על היקף המורחקים ממגרשים ואפקטיביות הענישה	
3.	הגברת תיקי חקירה וכתבי אישום לטיפול בעבירות גזענות	
4.	הקמת יחידה משטרתית ייעודית למניעת אלימות בספורט	
5.	מימון משרות שוטרים במערך למניעת אלימות	
6.	בניית מערך טכנולוגי לפיקוח על מורחקים ממגרשי הספורט	
7.	החלת חובת התייצבות על מורחקים	
8.	תכלול המערך למניעת אלימות בספורט (קידום שיתופי פעולה והסרת חסמים)	תכלול והובלה
9.	גיבוש תכנית פעולה למניעת אלימות בספורט (להבטחת יישום החוק ולמימוש ההמלצות הקיימות)	
10.	פרסום "הקוד האתי" והטמעתו	
11.	בנייה ותפעול של מסד נתונים מרכזי לאירועי אלימות וגזענות	
12.	פרסום נוהל אביזרי עידוד	
13.	הגברת הטיפול באלימות ובגזענות בכדורגל	

צוות בדיקה למניעת אלימות וגזענות בספורט (בהובלת יוסי שרעבי)

רקע ומטרות

- בשנת 2015 הוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד התרבות והספורט,

לטובת **סקירה של הדוחות השונים** שגובשו בתחום מיגור האלימות בספורט,

תוך בחינת הצעדים לקידום וליישום של ההמלצות שניתנו במסגרת הדוחות

צוות בדיקה למניעת אלימות וגזענות בספורט (בהובלת יוסי שרעבי)

עיקרי המלצות הצוות

המלצות הצוות נגעו במספר תחומים:

אכיפה ועונשין	1. אכיפת צווי הרחקה ממגרשים והחלת חובת התייצבות מורחקים2. קביעת מנגנון להטלת קנסות מנהליים על מכרי החוק לאיסור אלימות3. הטלת קנסות כספיים כאפשרות ענישה נוספת4. קיום יום דיונים שבועי בעבירות
שדרוג חויית הצפייה	5. הורדת מחירי העמלות ודמי הטיפול הנגבים במכירה מוקדמת6. הקצאת יציעי משכחות7. קיום משחקים בשעות שמאפשרות הגעת ילדים למגרשים8. מתן הנחות לאזרחים ותיקים9. עריכת אירועים מקדימים למשחקי ספורט10. שיפור תשתיות בליגות הלא-מקצועניות11. שיפור תשתיות בליגות הילדים והנוער
שיתוף אוהדים	12. מינוי איש קשר לאוהדים13. ייסוד מנגנון קבוע של תקשורת בין גורמי האבטחה והאוהדים14. הימנעות מענישה קולקטיבית ומעונשי רדיוס15. יצירת מנגנון לתמיכה בקבוצות אוהדים ובעמותות אוהדים16. יצירת מנגנון לקידום ומיסוד של ארגוני אוהדים17. תקצוב ותמיכה בארגוני גג של אוהדים18. שילוב נציגות אוהדים בקבלת ההחלטות
ילדים ונוער באגודות	19. המשך תמיכה בפעילות עמותות שעניינן קיום פעילויות לקידום ערכים בספורט20. תימרוץ רשויות מקומיות, איגודים ואגודות אשר יבצעו פעילות קהילתית

פרסום "דוח ביקורת מעקב מורחבת" על ידי משרד מבקר המדינה

רקע ומטרות

- על פי אתר משרד מבקר המדינה, בחודשים כבדוראר עד ספטמבר 2020 ערך המשרד **ביקורת מעקב מורחבת** בנושא מניעת האלימות בספורט
- ביקורת המעקב נעשתה על **תיקון הליקויים שהועלו בדוח הביקורת הקודם**, שפורסם באוקטובר 2015
- הביקורת נעשתה "במשרד התרבות והספורט, במטה הארצי של משטרת ישראל (מטא"ר), במחוז ירושלים, במחוז תל אביב ובמחוז החוף, בהתאחדות לכדורגל ובאיגוד הכדורסל. בדיקות השלמה נעשו במשרד לביטחון הפנים, במשרד החינוך ובמועצה להסדר הימורים בספורט"
- לצד המעקב על תיקון הליקויים שהועלו בדוח הקודם, הדוח החדש כלל המלצה בנוגע **לחידוש פעילות המועצה למניעת אלימות בספורט**

סטאטוס היישום של ההמלצות שניתנו עד כה

סטאטוס יישום ההמלצות לפי בעל העניין

משרד המשפטים ובתי המשפט

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	השתלמות שופטים להגברת המודעות לטיפול באירועי ספורט	ועדת צור	יושם (חד-פעמי)
2	התמחות שופטים בסוגיות הספורט	ועדת צור	לא מיושם
3	קביעת מנגנון להטלת קנסות מנהליים על מכרי החוק לאיסור אלימות	צוות שרעבי	לא מיושם
4	הטלת קנסות כספיים כאפשרות ענישה נוספת	צוות שרעבי	לא מיושם
5	קיום יום דיונים שבועי בעבירות	צוות שרעבי	לא מיושם

סטאטוס יישום ההמלצות לפי בעל העניין

המשרד לבט"פ ומשטרת ישראל

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	חיזוק הדסק המודיעיני בתחום הספורט	ועדת צור	ההמלצה שונתה ויושמה, אך הופסקה
2	מדיניות "אפס סובלנות" לאלימות במגרשים	ועדת צור	לא מיושם
3	אכיפת צווי הרחקה באמצעים טכנולוגיים	ועדת צור	מיושם חלקית
4	צמצום נוכחות המשטרה במשחקים	ועדת צור	מיושם
5	אי הטלת תשלום על קבוצות בגין הכוחות המוקצים למשימות מחוץ למגרש	ועדת צור	מיושם
6	יצירת אחידות באמצעי עידוד מורשים	ועדת צור	מיושם
7	העברת מתקני הכדורגל וההתנהלות במגרשים לניהול של גורמים אזרחיים	ועדת דודי כהן	מיושם
8	ניהול נתונים אמינים על היקף המורחקים ממגרשים ואפקטיביות הענישה	משטרת ישראל	לא מיושם
9	הגברת תיקי חקירה וכתבי אישום לטיפול בעבירות גזענות	משטרת ישראל	לא מיושם
10	הקמת יחידה משטרתית ייעודית למניעת אלימות בספורט	משרד התרבות והספורט ומשטרת ישראל	ישם, אך הופסק
11	מימון משרות שוטרים במערך למניעת אלימות	משרד התרבות והספורט ומשטרת ישראל	ישם, אך הופסק
12	בניית מערך טכנולוגי לפיקוח על מורחקים ממגרשי הספורט	משטרת ישראל	מיושם
13	החלת חובת התייצבות על מורחקים	משטרת ישראל	מיושם

השלטון המקומי

סטאטוס יישום ההמלצות לפי בעל העניין

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	הוספת דרישות רישוי לשיפור תנאי הצפייה	ועדת צור	לא מיושם
2	אכיפת הדרישה לרישוי אצטדיונים	ועדת צור	מיושם

סטאטוס יישום ההמלצות לפי בעל העניין

משרד התרבות והספורט

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	הגדרות תפקיד והכשרת בעלי תפקיד, לשיפור חווית השירות במגרשים	ועדת צור	לא מיושם
2	שינויים בהסמכה ובתפקיד של "מנהל אירוע" ושל סדרנים	ועדת צור	לא מיושם
3	חינוך לתרבות ספורט, ותכניות לעידוד הכבוד ההדדי והדגשת הערכים החיוביים בספורט	ועדת צור	יושם חלקית
4	תמיכה בעמותות שעניין קידום ערכים בספורט, לרבות מניעת אלימות	ועדת זליכה	יושם חלקית
5	תכלול המערך למניעת אלימות בספורט (קידום שיתופי פעולה והסרת חסמים)	דוח מבקר המדינה	לא מיושם
6	גיבוש תכנית פעולה למניעת אלימות בספורט (להבטחת יישום החוק וההמלצות)	דוח מבקר המדינה	מיושם (בעבודה זו)
7	בנייה ותפעול של מסד נתונים מרכזי לאירועי אלימות וגזענות	דוח מבקר המדינה	לא מיושם
8	שיפור תשתיות בליגות הלא-מקצועניות	צוות שרעבי	מיושם
9	שיפור תשתיות בליגות הילדים והנוער	צוות שרעבי	מיושם
10	יצירת מנגנון לתמיכה בקבוצות אוהדים ובעמותות אוהדים	צוות שרעבי	יושם חלקית
11	יצירת מנגנון לקידום ומיסוד של ארגוני אוהדים	צוות שרעבי	לא מיושם
12	תקצוב ותמיכה בארגוני גג של אוהדים	צוות שרעבי	יושם חלקית
13	המשך תמיכה בפעילות עמותות שעניין קיום פעילויות לקידום ערכים בספורט	צוות שרעבי	לא מיושם
14	תימרוץ רשויות מקומיות, איגודים ואגודות אשר יבצעו פעילות קהילתית	צוות שרעבי	לא מיושם
15	שילוב נציגות אוהדים במערכת קבלות ההחלטות	צוות שרעבי	לא מיושם

סטאטוס יישום ההמלצות לפי בעל העניין

התאחדויות ואיגודי ספורט

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	צמצום שידורים בערוצים שאינם פתוחים	ועדת צור	לא מיושם
2	הקצאת כרטיסים לנשים ונוער	ועדת צור	מיושם
3	הקמת מערך מחשוב באצטדיונים חדשים לפיקוח ולבקרה	ועדת דודי כהן	מיושם
4	הקמת מועצה למניעת אלימות וגזענות בכדורגל, לרבות בליגות הנוער והחובבנים	ועדת דודי כהן	לא מיושם
5	הקמת מערך איסוף מידע ומודיעין במסגרת עבודתה של חברת החקירות	ועדת דודי כהן	לא מיושם
6	הגדלת התקציב המוכנה לחקירת מכירת משחקים (והרחבה לתופעת ההימורים הבלתי החוקיים)	ועדת זליכה	לא מיושם
7	גיבוש תכנית פעולה למלחמה בתופעת ההימורים	ועדת זליכה	לא מיושם
8	קיום כגישות אוהדים-מאמנים בתחילת העונה	ועדת זליכה	לא מיושם
9	הקמת ועד הורים (ברמת המועדון וברמה הארצית)	ועדת זליכה	לא מיושם
10	יצירת ניוזלטר להורים	ועדת זליכה	לא מיושם
11	תגמול להורים שמסייעים למחלקת הנוער	ועדת זליכה	לא מיושם
12	פרסום "הקוד האתי" והטמעתו	דוח מבקר המדינה	מיושם
13	פרסום נוהל אביזרי עידוד	דוח מבקר המדינה	מיושם
14	הורדת מחירי העמלות ודמי הטיפול הנגבים במכירה מוקדמת	צוות שרעבי	לא מיושם
15	הקצאת יציעי משכחות	צוות שרעבי	מיושם חלקית
16	קיום משחקים בשעות שמאפשרות הגעת ילדים למגרשים	צוות שרעבי	מיושם
17	מתן הנחות לאזרחים ותיקים	צוות שרעבי	מיושם חלקית
18	עריכת אירועים מקדימים למשחקי ספורט	צוות שרעבי	לא מיושם
19	הימנעות מענישה קולקטיבית ומעונשי רדיוס	צוות שרעבי	לא מיושם

אגודות הספורט

#	ההמלצה	אבן הדרך	סטאטוס יישום
1	חובת הנפקת כרטיסי אוהדים והתקנת "קרוסלות"	ועדת צור	לא מיושם
2	הגדרת משחק כדורגל כמופע ספורט לכל המשכחה	ועדת דודי כהן	מיושם חלקית
3	שיתוף אוהדים במודל "מועצת אוהדים" לטיפול בסוגיית האלימות	ועדת דודי כהן	לא מיושם
4	שימוש בכרטיס אוהד לזיהוי מורחקים ממגרשים	דוח מבקר המדינה	לא מיושם

ניתוח השוואתי בינלאומי

מהלכים למיגור אלימות וגזענות בספורט
אנגליה, גרמניה, שווייץ, הולנד ויוון

26 אוקטובר 2021

תמצית התובנות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי תובנות מרכזיות (1 מתוך 2)

- במדינות שסקרנו, רוב המהלכים התמקדו:

- במיגור אלימות (ומעט במיגור גזענות)
- בענף הכדורגל (ומעט בענפים אחרים)
- בליגות מקצועניות (ומעט בליגות חובבניות, נוער וילדים)
- באוהדים בתוך המגרש או באוהדים בחיי היומיום (ומעט בשחקנים, במאמנים, במנהלים ובציבור הרחב)

- המהלכים למיגור האלימות והגזענות נחלקים לשלושה סוגים עיקריים:

- חקיקה, אכיפה ועונשין
- חינוך והסברה
- פעילות עם האוהדים (ע"י רשויות מקומיות, עמותות ומועדונים)

תמצית התובנות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי תובנות מרכזיות (2 מתוך 2)

- בארבע מתוך חמש מדינות (אנגליה, גרמניה, שווייץ והולנד) נעשה שילוב של מהלכי אכיפה, מניעה ומהלכים לשיתוף אוהדים לעומת זאת, הניסיונות למיגור האלימות ביוון התמקדו במהלכי אכיפה בלבד

- זיהינו חמישה מהלכים מרכזיים שבוצעו בכל חמש המדינות:

- הקמת יחידות ייעודיות לשיטור כדורגל (במגוון תצורות: מודיעין כדורגל, תיאום בין כוחות הביטחון, שיטור במגרשים ועוד)
- יצירת מאגר מידע לאלימות בספורט וביצוע פעילות מודיעינית יזומה
- הרחבת השימוש בצווי הרחקה מהמגרשים
- כיקוח באמצעות מצלמות ושימוש בהן לצרכי אכיפה וענישה
- עבודה עם אוהדים ("פרויקטי אוהדים")

תמצית התובנות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי
במהלכים למניעת אלימות וגזענות בספורט מעורבים מספר רב של גופים

שחקנים, מאמנים, הנהלה וסגל מקצועי	אוהדים והורים בתוך וליד מגרשי הספורט (בצמוד לאירוע הספורט)	אוהדים בחיי היומיום (כלפי אנשים מעולם הספורט, ללא קשר לאירוע ספורט ספציפי)	הציבור הרחב	אוכלוסיות יעד גופים אחראיים
				משרד המשפטים ומשרדים נוספים
				משטרה
				השלטון המקומי
				משרד הספורט
				איגודי ספורט
				אגודות ספורט

מקרא

מעורבות מסוימת

מעורבות גדולה

תמצית התובנות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי השוואת המהלכים למיגור האלימות והגזענות

אחר	עבודה עם אוהדים	יצירת מאגר מידע	שימוש במצלמות	שימוש בצווי הרחקה	הקמת יחידה ייעודית	חקיקת חוק ייעודי	
שדרוג מתקנים							אנגליה
שירותים חברתיים לאוהדים בסיכון							גרמניה
שיתופי פעולה							שווייץ
קדמה טכנולוגית ואכיפה כירורגית							הולנד
ענישה מחמירה							יוון
							ישראל

1-5 מתוך 6 מהלכים מרכזיים למיגור אלימות וגזענות, קיים פער בין ישראל לבין המדינות שנסקרו

פירוט הניתוח ההשוואתי הבינלאומי

1. אנגליה

2. גרמניה

3. שווייץ

4. הולנד

5. יוון

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות באנגליה (1 מתוך 4)

פעילות ממשלתית

כינוס ועידה למיגור גזענות בספורט

- בפברואר 2019, שרת הספורט הבריטית כינסה מפגש רב-משתתפים (בנוכחות נציגי משרד הספורט, חברי קבוצות אוהדים, ראשי איגוד השחקנים, נציגי המאמנים, מנהלי עמותות למלחמה בגזענות וגורמים רבים נוספים), במטרה לדון באפליה במגרשים ולקבל החלטות משותפות בדבר הצעדים הנדרשים למיגור התופעה
- במסגרת הוועידה הוחלט למקד מאמצים בתחומים הבאים:
 1. בחינת האפקטיביות של כלי הענישה הקיימים וחיזוק שיתוף הפעולה בין גופי הכדורגל לרשויות האכיפה
 2. הכשרת סדרנים (ובעלי תפקיד נוספים) להתמודדות עם אירועי גזענות
 3. קידום יוזמות לגיוון תעסוקתי בגופי הכדורגל
- בהוראת השרה, נציגי המשרד התבקשו לפעול ביחד עם גורמי המקצוע בגיבוש משימות למימוש פעולות אלו
- שלושה חודשים לאחר מכן, ההתאחדות האנגלית ומנהלת הליגה הניחו על שולחנה של שרת הספורט הבריטית רשימה של צעדים מתוכננים למניעת גזענות בעונת 2019/2020, לרבות העלאת המספר המינימלי של משחקי הרחקה בעקבות התבטאויות גזעניות, ביצוע ביקורות מקיפות על ההכשרות הניתנות לשחקנים ולבעלי תפקיד, הרחבת האמצעים לדיווח על אירועי גזענות ושילוב מוגבר של אוכלוסיות ייעודיות בגופי הכדורגל

המהלכים למיגור האלימות והגזענות באנגליה (2 מתוך 4)

חקיקה, אכיפה עונשין

- חקיקת חוק ייעודי למיגור אלימות בספורט ("חוק הצופים בכדורגל" משנת 1989)
- הגדרת מגוון התנהגויות כעבירות פליליות (כמו הפגנת גזענות, שימוש בפירוטכניקה או כניסה למשחק בגילופין)
- הקמת יחידה לאומית לשיטור כדורגל (בין תפקידיה: ריכוז מודיעין, ניהול צווי הרחקה וחקירת הפרות סדר)
- הרחבת סמכויות המעצר באירועי ספורט (עד שש שעות ועל סמך שיקול הדעת של השוטרי)
- יצירת מסד נתונים לעברייני ספורט (הכולל סיווג על פי רמת סיכון)
- גיוס "קצין כדורגל ייעודי" בתחנות המשטרה האזוריות (בין תפקידיו: איסוף מידע מודיעיני על קבוצות כדורגל באזור, ליווי הקבוצות המקומיות במשחקי חוץ, תדרוך גורמי השיטור ויצירת מערכת יחסים עם האוהדים)
- הנהגה והרחבה של שימוש בצווי הרחקה (בעקבות הרשעה שקשורה לכדורגל או בעקבות תלונה בלבד, ממשחקים מקומיים או בינלאומיים, לתקופה קצובה או לכל החיים)
- מינוי תובעים מובילים לטיפול בעבירות כדורגל (על ידי משרד התובע הכללי)

מקרי בוחן מרחבי העולם

המהלכים למיגור האלימות והגזענות באנגליה (3 מתוך 4)

ניהול אירועי ספורט

מהלכים המסייעים למיגור האלימות באופן ישיר

- הקמת רשות הבטיחות במגרשי הספורט (לרישוי מגרשים ולבחינת העמידה בנהלי הבטיחות)
- התקנת מצלמות במגרשים (לסיוע באכיפה ועונשין)
- הקצאת יציע ריק בין יציעי קבוצות יריבות (למניעת מגע ישיר בין אוהדי הקבוצות)
- הגעה משותפת למשחקי חוץ (באוטובוסים ייעודיים לאוהדים של קבוצת החוץ)

מהלכים המסייעים למיגור האלימות באופן עקיף

- שדרוג המתקנים (ביטול יציעי עמידה, הסרת גדרות פנימיות ביציעים, הטמעת מערכות שמע מתקדמות לרווחת הצופים, השקת מערכות כרטוס חכמות להקלה בכניסה)
- שיפור מענה הסדרנים (הגדרת הסדרן ככוח עזר לשוטרים, החלטה על מספר הסדרנים המינימלי למשחק, קביעת משך ההכשרה לחודש ימים, תיחום עבודת הסדרן לאצטדיון אחד בלבד)
- שימוש בכרטיסי אוהדים (בעיקר בקרב קבוצות ה-Premier League)
- העסקת "קצין בטיחות" באצטדיון
- הקדמת שעת המשחק

המהלכים למיגור האלימות והגזענות באנגליה (4 מתוך 4)

הסברה

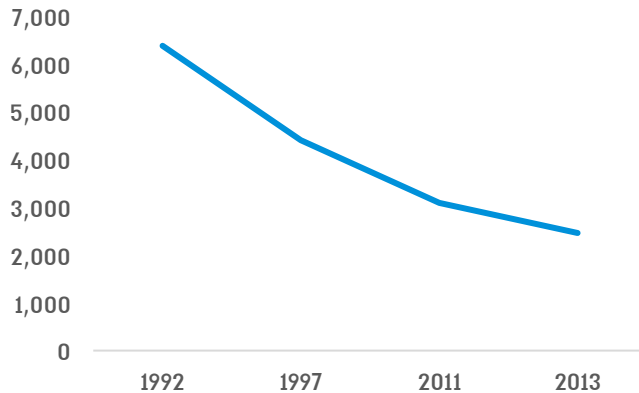
- השקת קמפיינים בתחום ה-Fair Play (בניהול התאחדות הכדורגל האנגלית; כולל לחיצות ידיים בתחילת משחק, סרט "Respect" לשחקנים, תמרוץ "משחק הוגן" וכו')
- קידום יוזמות מתוקשרות למניעת גזענות:
- צילום תמונה בתחילת המשחק עם דגל למניעת גזענות (בשיתוף עמותות, ההתאחדות והמועדונים)
- השקת יישומון לדיווח גזענות (בשיתוף עמותות, ההתאחדות והמשטרה)
- כינוס ועידות נגד גזענות (בשיתוף עמותות, משרדי הממשלה ושחקנים נוספים)
- הובלת פעילות מניעתית בקהילה (בשיתוף משרדי הממשלה והרשויות המקומיות)

מקרי בוחן מרחבי העולם אלימות בספורט: תמונת המצב הקיים

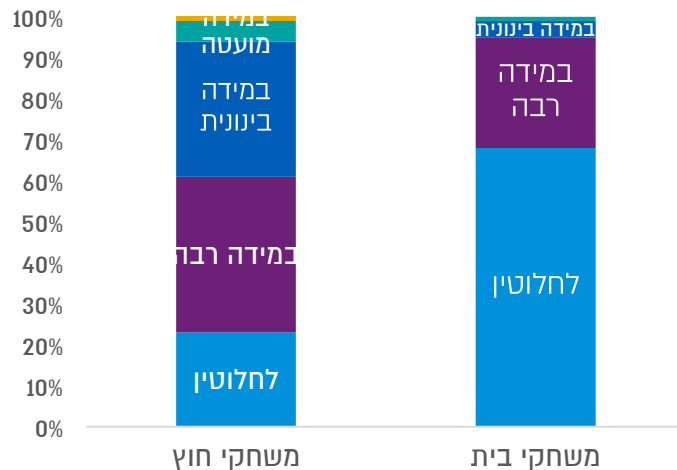

מספר המעצרים במשחקי כדורגל באנגליה

(1992-2013)

"באיזו מידה אתה מרגיש בטוח במשחקי כדורגל?"
(סקר בקרב כ-46 אלף אוהדים אנגלים)

- מדי שנה, משרד הפנים הבריטי מכרסם סקירה מקיפה בנוגע למספר המעצרים וצווי ההרחקה בכדורגל האנגלי
- על פי הנתונים, מספר המעצרים נמצא בירידה מתמדת מאז שנות התשעים
- מספר צווי ההרחקה נמצא במגמה דומה, עם ירידה מ-3,180 צווים בשנת 2009 ל-2,451 בשנת 2013
- משרד הפנים הבריטי טוען שצווי ההרחקה הם כלי אפקטיבי; על פי הערכות המשטרה, 92% מהאוהדים שהצו נגדם כג אינם נחשבים עוד סכנה לסדר הציבורי במגרשי הכדורגל
- יחד עם זאת, דיווחים בעיתונות המקומית מלמדים שתופעת האלימות בספורט בבריטניה רחוקה מלהיעלם, ובשנה האחרונה נרשמו מספר מקרי אלימות מתוקשרים ברחבי המדינה
- ביולי 2021, פרצה קטטה המונית מחוץ לאצטדיון "וומבלי" בין אוהדי נבחרת אנגליה ואוהדי נבחרת איטליה, במהלכה נעצרו 49 אוהדים ונכצעו 19 שוטרים

ניהול אירועי ספורט

- ✓ שדרוג המתקנים
- ✓ שיפור מענה הסדרנים
- ✓ הקדמת שעת המשחק
- ✓ קצין בטיחות באצטדיון

תיעוד העבירות

- ✓ יצירת מסד נתונים
- ✓ לעברייני ספורט
- ✓ התקנת מצלמות במגרשים

אכיפה

- ✓ חקיקת חוק ייעודי
- ✓ לאלימות בספורט
- ✓ הקמת רשות הבטיחות
- ✓ במגרשי הספורט
- ✓ הקמת יחידה משטרתית
- ✓ לאלימות בספורט
- ✓ שימוש נרחב בצווי הרחקה

פירוט הניתוח ההשוואתי הבינלאומי

1. אנגליה

2. גרמניה

3. שווייץ

4. הולנד

5. יוון

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בגרמניה (1 מתוך 5)

פעילות ממשלתית

גיבוש תפיסה לאומית בתחום הבטיחות בספורט

- בשנת 1993, גובשה על ידי פורום שרי הפנים של מדינות המחוז בגרמניה תפיסה לאומית אחידה לבטיחות בספורט
- גיבוש התפיסה הלאומית (ועדכונה) מתבצע בשיתוף כלל הגורמים המעורבים בכדורגל הגרמני, לרבות ההתאחדות לכדורגל, איגוד הספורט הלאומי, השלטון המקומי, הארגון הלאומי לפרויקט אוהדים, משרד הספורט, משרד הנוער ומשרדי ממשלה נוספים, כאשר לפי הצורך מצרכים גורמים נוספים: משטרת גרמניה, מנהלת הליגה, חברת הרכבות ומרכז המידע למשימות שיטור בספורט

בתפיסה הלאומית שגובשה – **"National Sport and Security Initiative"** – הוחלט לשלב מהלכי מניעה ואכיפה:

1. יצירת שיתופי פעולה בין כלל הגופים המעורבים בתחום הבטיחות בספורט
2. עידוד אחריות בקרב אוהדים וקידום שיח פתוח בין גופי הספורט לבין האוהדים
3. תמיכה ביוזמות להסברה ומניעה
4. פיתוח תחום העבודה בקהילה בקרב אוהדי הכדורגל (ראה "פרויקט אוהדים")
5. שימוש עקבי באמצעי אכיפה נגד אלימות
6. רישוי מגרשים ואבטחת אצטדיונים

- אחת למספר שנים, שותפי העבודה מעדכנים את התפיסה הלאומית בהתאם לשינויים שמתרחשים בענף הכדורגל

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בגרמניה (2 מתוך 5)

חקיקה, אכיפה עונשין

- החלת הוראות כלליות של החוק הגרמני על עבירות הקשורות לספורט (הקודקס הפלילי ותקנות נגד גזענות; החוק מאפשר למשטרה לפעול מול ארגוני אוהדים ואוהדים ספציפיים באופן יזום)
- שימוש בצווי הרחקה (במקרה של הפרת תקנות האצטדיון או בעקבות הליכים משפטיים כנגד האוהד)
- הענקת זכות החזקה על שטח האצטדיון למועדוני הכדורגל (למשל, המועדון רשאי לסרב כניסה לאוהד לא רצוי)
- חקיקת "חוק 1 + 50%" לבעלות מועדונים (לכיו רוב מניות הקבוצה תוחזקנה על ידי גורמים שאינם מסחריים; אחרת, הקבוצה אינה רשאית לשחק בשתי הליגות הבכירות לכדורגל בגרמניה)
- הקמת "מרכז המידע למשימות שיטור בספורט" (לרישום ומעקב אחר אירועי אלימות בכדורגל וניהול מאגר "מתפרעים אלימים", הכולל מעל 10,000 מתפרעים ומאחד נתונים של יחידות משטרה מרחבי המדינה, כאשר הרישום והטיפול מתבצעים על ידי יחידת המשטרה המקומית באזור שבו התבצעה העבירה; האוהדים מסווגים לפי שלוש קטגוריות – אוהד רגוע, אוהד נוטה/מוכן לאלימות ואוהד החותר לאלימות)
- הקצאת "תובעים תורנים" לטיפול מזורז בעבירות ספורט (שדין עד שנת מאסר)
- הכשרת שוטרים לעיסוק במניעת אלימות בכדורגל (השוטרים מסייעים בהכנה למשחקים עם סיכון לאלימות, נמצאים בקשר עם נציגי קבוצות הכדורגל וקבוצות האוהדים ומעורבים בחקירות הקשורות לאלימות בספורט)

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בגרמניה (3 מתוך 5)

שיתוף אוהדים

"פרויקטי אוהדים"

- יוזמות מקומיות של רשויות מקומיות ועמותות מטעמן, המקדמות ערכים של אהדה ראויה בקרב אוהדי כדורגל צעירים (גילאי 14-27), תוך יצירת דיאלוג בין האוהדים, הקבוצה ורשויות האכיפה
- היוזמות מתבצעות בשיתוף ובמימון של הרשות המקומית, הממשל הפדרלי, מנהלת הליגה וההתאחדות לכדורגל
- "פרויקטי האוהדים" החלו בשנות ה-80 כיוזמות ספוראדיות של ארגונים מקומיים בתחום הנוער וקבוצות אקדמיות בתחום החינוך, שחיכשו כלים חינוכיים, חברתיים ומניעתיים להתמודדות עם האלימות בספורט
- בשנת 1993, "פרויקטי האוהדים" עוגנו לראשונה במהלך לאומי בתחום הספורט, ונכללו בתפיסה הלאומית "National Sport and Security Initiative" שהוצגה בשקף הקודם
- כיום, "פרויקטי האוהדים" מהווים חלק מהשירותים הניתנים לנוער בערים הגרמניות, ומנוהלים על ידי מחלקות הנוער ברשויות המקומיות (או עמותות מטעמן)
- לכל "פרויקט אוהדים" ממונה ועדה מייעצת (הכוללת חברים בארגוני האוהדים, נציגי רשויות האכיפה המקומיות, עובדים סוציאליים בתחום הנוער, נציגי האוניברסיטאות ועוד)

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בגרמניה (4 מתוך 5)

שיתוף אוהדים

"פרויקטי אוהדים" (המשך)

השונות בין "פרויקטי האוהדים" השונים היא גדולה, אך מרביתם נוטים לכלול את תחומי הפעילות הבאים:

1. יוזמות למניעת אלימות וגזענות
2. תכניות לתמיכה באוהדים מתבגרים
3. ליווי צעירים למשחקי חוץ
4. הפניית אוהדים לשירותי הרווחה
5. יצירת דיאלוג בין האוהדים למועדון
6. גישור מול רשויות האכיפה
7. תכניות למניעת התמכרויות בקרב בני נוער

מקרי בוחן מרחבי העולם

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בגרמניה (5 מתוך 5)

שיתוף אוהדים

המרכז הלאומי לתיאום בין פרויקטי אוהדים

- בשנת 1993 הוקם ארגון KOS – ארגון הגג של פרויקטי האוהדים בגרמניה
 - הארגון מקשר בין יוזמות מקומיות מרחבי המדינה, תומך בהקמת יוזמות חדשות ומחלק פרסים ליוזמות מצטיינות
 - כמו כן, הארגון מקיים הכשרות לפרויקטים מקומיים, מגבש חומרי הכשרה לאהדה ראויה ומיעץ למועדוני ספורט
 - הארגון נהנה ממושב קבוע בדיונים הנוגעים לתפיסה הלאומית של בטיחות בספורט
- פעילות הארגון ממומנת על ידי הממשלה הגרמנית ועל ידי ההתאחדות הכדורגל**

ניהול אירועי ספורט

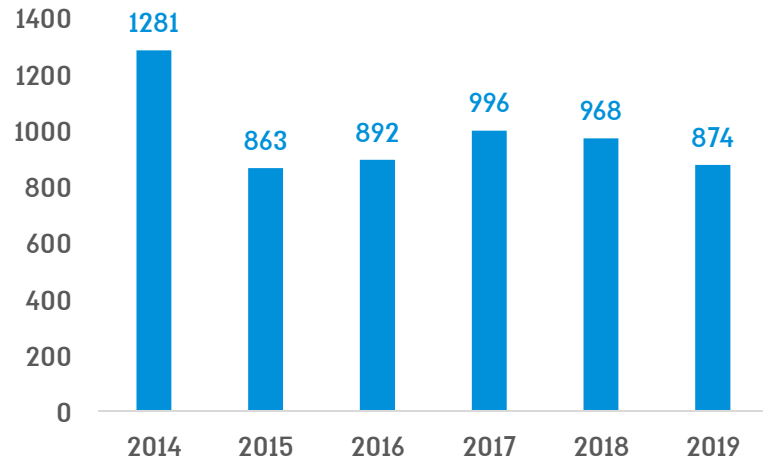

- הקשחת הרגולציה על רישוי מגרשים (גישה נפרדת לאוהדי בית וחוץ, אבטחת דרכי גישה לאצטדיון)
- השקעה נרחבת בחידוש התשתיות באצטדיונים

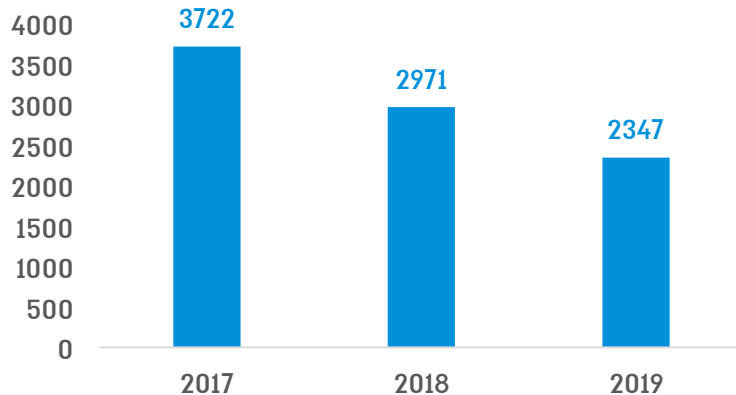
מקרי בוחן מרחבי העולם אלימות בספורט: תמונת המצב הקיים

מספר הפצועים באירועי אלימות בשתי הליגות הראשונות (2014-19)

מספר התיקים הפליליים שנפתחו בעקבות אירועי אלימות
בכלל משחקי הליגה בגרמניה (2017-2019)

- על פי מרכז המידע למשימות שיטור בספורט, מספר הפצועים באירועי אלימות במשחקי הכדורגל בגרמניה היה בירידה מתונה בין 2017 ל-2019
- מתוך 874 פצועים בשנת 2019, ישנם:
 - 195 שוטרים
 - 248 אוהדים מעורבים
 - 359 אוהדים בלתי-מעורבים
 - 72 סדרנים
- מספר התיקים הפליליים שנפתחו בעקבות אירועי אלימות נמצא בירידה דומה, מ-3,722 תיקים בשנת 2017 ל-2,347 תיקים בשנת 2019 – מהנתונים הנמוכים בעשור האחרון
- במקביל, מספר האוהדים בדרגת הסיכון הגבוהה ביותר ("חותרים לאלימות") נותר ללא שינוי (כ-1,500 אוהדים)
- מספר צווי ההרחקה הוא כ-1,000 צוים בשנה

עבודה עם אוהדים

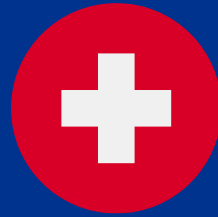
- ✓ פיתוח שירותים חברתיים ושירותים קהילתיים
- ✓ לאוהדים צעירים בסיכון
- ✓ קידום יוזמות
- ✓ לאהדה ראויה
- ✓ יצירת דיאלוג
- בין האוהדים לרשויות

תיעוד העבירות

- ✓ יצירת מסד נתונים לעברייני ספורט

אכיפה

- ✓ הכשרת שוטרים לעיסוק באלימות בספורט
- ✓ הקצאת "תובעים תורנים" לטיפול מזורז בתביעות
- ✓ שימוש נרחב בצווי הרחקה

פירוט הניתוח ההשוואתי הבינלאומי

1. אנגליה
2. גרמניה
3. שווייץ
4. הולנד
5. יוון

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בשווייץ (1 מתוך 3)

פעילות ממשלתית

הגדרת כיווני פעולה מרכזיים למיגור האלימות בספורט

- בשנת 2019, משרד הביטחון והספורט של הממשל הפדרלי בשווייץ יחד עם הנהלת הליגה וההתאחדות הגדירו ארבעה כיווני פעולה מרכזיים:
 1. הנהגת צווי הרחקה ללא צו משפטי
 2. הרחבת השימוש בצילומי וידאו
 3. בחינה מחדש של נהלי הבטיחות באצטדיונים
 4. הגברת המעורבות של הקנטונים והרשויות המשפטיות במיגור האלימות בספורט

פרסום קוד אתי

- בשנת 2015, משרד הספורט הפדרלי והאיגוד האולימפי (ארגון הגג של כלל איגודי הספורט בשווייץ) פרסמו קוד אתי לספורט השווייצרי ובמרכזו סעיפים למניעת אלימות ואכליה

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בשווייץ (2 מתוך 3)

חקיקה, אכיפה עונשין

- הקמת יחידה לתיאום שיטור בספורט (בין תפקידיה: תיאום בין הגופים האמונים על בטיחות בספורט בקנטונים השונים של שווייץ, כתיבת נהלים להתמודדות עם אלימות בספורט, ניהול מאגר Best Practices וכד')
- הקמת "אגף חוליגניזם" במשטרה הפדרלית (בין תפקידיה: שיטור בטורנירים בין"ל, הקמת מאגר עברייני כדורגל וכו')
- יצירת מאגר המידע "Hoogan" לעברייני כדורגל (כולל מידע לגבי אלפי חוליגנים; ראו "מאגר המידע השווייצרי")
- ליווי משטרת של אוהדים (ליווי אוהדי הקבוצות במשחקים מחוץ לקנטון וליווי אוהדי נבחרת שווייץ מחוץ למדינה)
- הנהגת מגבלות תנועה לפני ובמהלך משחקים (איסור על עלייה/ירידה בתחנות רכבת הממוקמות באזורי חיכוך, איסור על מעבר רגלי בנקודות נפיצות מסביב לאצטדיון ואיסור על יציאה בלתי-מדורגת של אוהדי קבוצת החוץ)
- שימוש בצווי הרחקה (מהאצטדיון עצמו ו/או מסביבת האצטדיון; מאצטדיון ספציפי או מכל האצטדיונים במדינה)
- קיום דיוני ספורט ייעודיים בפורום מנהלי המשטרות ומשרדי המשפטים בקנטונים (בדיון מסוקר מ-2016 הומלץ על הרחבת השימוש בצילומי וידאו והגברת הענישה על עבירות פירוטכניקה; שנה לאחר מכן, בית המשפט הפדרלי של שווייץ קבע עונש תקדימי של 3 שנות מאסר לאוהד שהורשע בהדלקת אבוקה)

מקרי בוחן מרחבי העולם

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בשווייץ (3 מתוך 3)

שיתוף אוהדים

- בדומה לנעשה בגרמניה, גם בשווייץ קיימת מסורת של "פרויקטי אוהדים"
- בין הפרויקטים המסוקרים ביותר ניתן למנות את "פרויקט האוהדים" של העיר ציריך:
- הפרויקט הוקם ב-2001 על ידי עמותת "Pro-FAN" ועיריית ציריך עבור אוהדי הצעירים של Grasshopper ומטרתו - לעודד דיאלוג בין האוהדים, המועדון ורשויות האכיפה, תוך קידום ערכי סולידריות, הכלה ומניעת אלימות
- תחומי הפעילות המרכזיים של הפרויקט:
 1. ליווי אוהדים במשחקי חוץ
 2. סיוע בנושאי משכחה, זוגיות, עבודה ולימודים (והפניה לייעוץ מקצועי במקרה הצורך)
 3. עידוד שיתופי פעולה בין ארגוני האוהדים של המועדון
 4. שירותי גישור לאוהדים (במקרה של סכסוך עם אוהדים אחרים, המועדון או רשויות אכיפה)
 5. תכנון פעילויות חברתיות עבור האוהדים (למשל: טורניר אוהדים)

ניהול אירועי ספורט

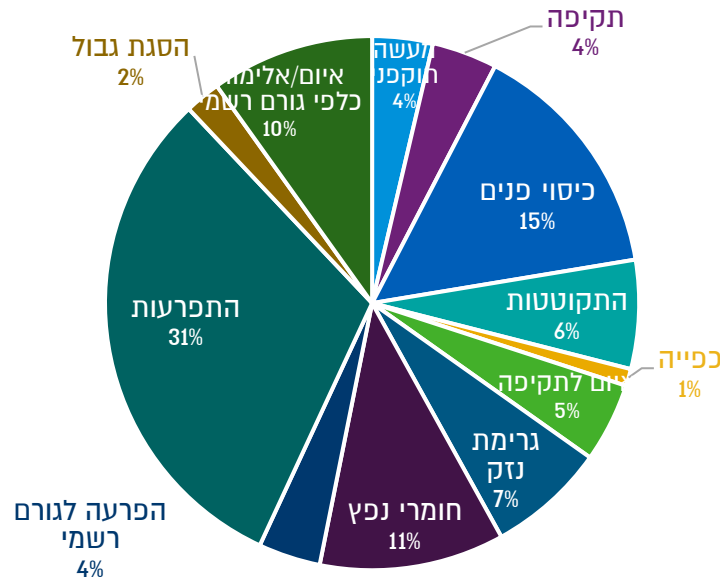
- הצבת מגבלות על רכישת כרטיסים (בטורניר היורו בשנת 2008, אותו אירחה שווייץ, כל אוהד היה רשאי לקנות עד ארבעה כרטיסים)

מקרי בוחן מרחבי העולם

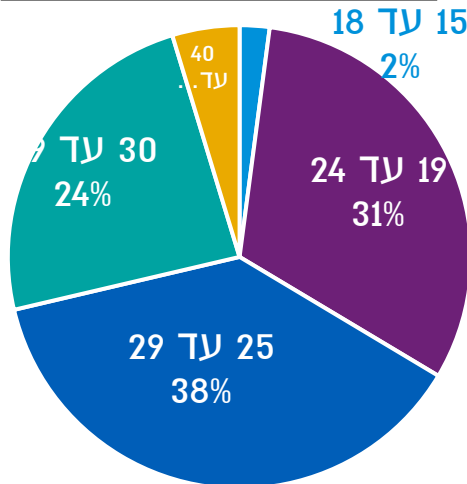
מאגר המידע השווייצרי

מאגר "Hoogan": עבירות (לפי סוג העבירה)

מאגר "Hoogan": עבריינים (לפי גיל)

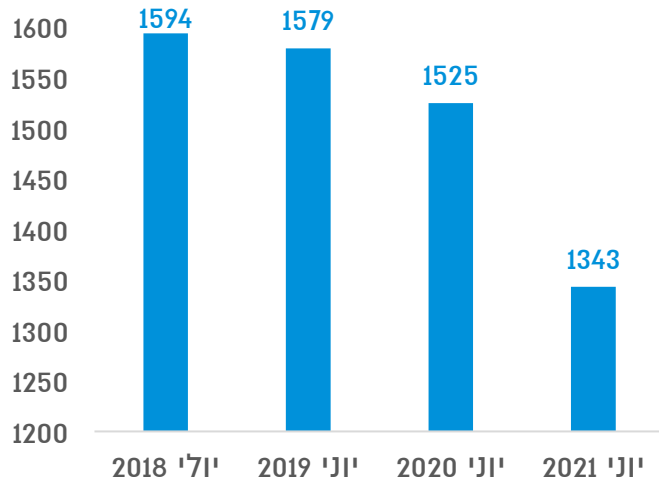

- מאגר המידע "Hoogan" לעברייני כדורגל כולל נתונים בנוגע לאלפי חוליגנים מרחבי המדינה
- המאגר נועד לסייע באכיפת צווים נגד אוהדים אלימים (כגון צו הרחקה מהמגרשים, חובת התייצבות בתחנת משטרה ואיסור יציאה למשחקי נבחרת שווייץ מחוץ לתחומי המדינה)
- בעלי הגישה למאגר הם יחידות המשטרה בקנטונים, שוטרי משמר הגבול ומנהלי אירועי הספורט
- המאגר כולל נתונים בנוגע לאוהדים נגדם קיים צו פעיל (הנתונים נשמרים במשך שלוש שנים לאחר פקיעת הצו)
- הזנת הנתונים מתבצעת על ידי רשויות האכיפה בקנטונים וניהול המאגר מופקד בידי אגף החוליגנים במשטרה הפדרלית
- כל רשומה במאגר כוללת את סוג העבירה, שם העברייני, גיל העברייני, מגדר, ענף הספורט (כדורגל, הוקי), סוג אמצעי האכיפה (צו הרחקה, חובת התייצבות) ופרטים נוספים, בהתאם לקוד הפלילי הפדרלי של שווייץ

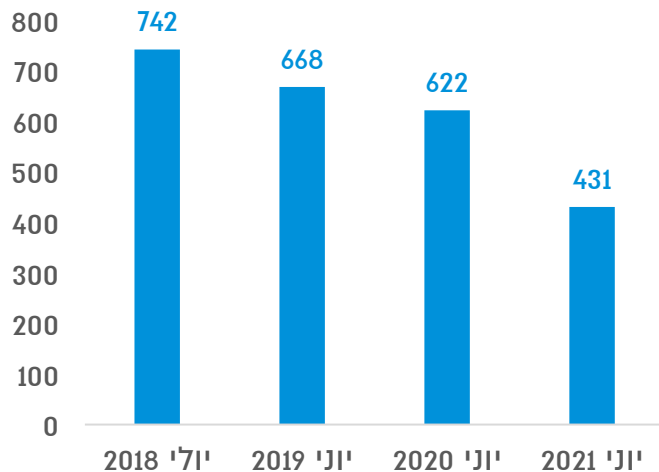
מקרי בוחן מרחבי העולם אלימות בספורט: תמונת המצב הקיים

מאגר "Hoogan": מספר הרשומים במאגר (2018-2021)

מאגר "Hoogan": מספר הרשומים עם צו כעיל (2018-2021)

- לצד סיוע באכיפת צווים, מאגר Hoogan מספק תמונת מצב של היקף האלימות בספורט, כך שנכון ליוני 2021, ישנם:
 - 431 אוהדים עם צווים פעילים (ו-912 אוהדים עם צווים שכג תוקפם)
 - 68 אוהדים שהתווספו למאגר בשנה האחרונה (ו-250 אוהדים שהוסרו ממנו)

שיתופי פעולה

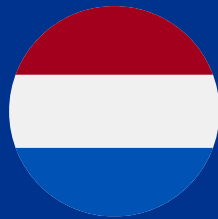
- ✓ מיסוד מהלכי שת"פ בין הקנטונים ובינם לבין הממשלה
- ✓ שיתוף במידע עם הסדרנים
- ✓ פרויקטי אוהדים

תיעוד העבירות

- ✓ יצירת מסד נתונים לעברייני ספורט
- ✓ הרחבת השימוש במצלמות וידאו

אכיפה

- ✓ הקמת יחידה משטרתית ל אלימות בספורט
- ✓ הנהגת מגבלות תנועה לפני ובזמן משחקים
- ✓ שימוש נרחב בצווי הרחקה
- ✓ ליווי משטרת של אוהדים

פירוט הניתוח ההשוואתי הבינלאומי

1. אנגליה
2. גרמניה
3. שווייץ
4. הולנד
5. יוון

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות בהולנד (1 מתוך 4)

פעילות ממשלתית

אכיפה "כירורגית" במקום ענישה קולקטיבית

- בתחילת שנות האלפיים, ממשלת הולנד גיבשה מדיניות לאומית בתחום מיגור האלימות בספורט ועיקרה הגברת האכיפה כנגד עברייני כדורגל מוכרים לצד הפחתת השימוש באמצעי פיקוח קולקטיביים
- על פי תכנית הפעולה שנלוותה למדיניות הלאומית, כל מחוז בהולנד נדרש לעקוב אחר ה-"Top 10 Hooligans" בתחום שיפוטו ולהעמידם לדין במקרה הצורך
- לפני טורניר יורו 2000, משטרת הולנד שלחה מכתב לכל אחד מ-500 האוהדים המסוכנים ביותר במסד הנתונים המשטרי, ובו התראה על הימצאותם תחת מעקב
- על פי הרשויות ההולנדיות, האכיפה הכירורגית נועדה להחליף אמצעים קולקטיביים הפוגעים באוהדים "שומרי חוק", כמו הדרישה להגעה משותפת למשחקי חוץ או חובת ההצגה של כרטיס האוהד כתנאי לרכישת כרטיס למשחק
- כינוס ועדת היגוי רבעונית לבטיחות במגרשי הכדורגל (בהשתתפות משרד הביטחון, משרד המשפטים, התובע הכללי, המשטרה, הרשויות המקומיות, ההתאחדות לכדורגל וגורמים נוספים)

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בהולנד (2 מתוך 4)

חקיקה, אכיפה עונשין

- הקמת יחידה משטרתית למודיעין כדורגל (בין תפקידיה: איסוף, ניתוח והפצה של מידע על אירועי אלימות בכדורגל, כולל ניהול מאגר נתונים המשותף למשטרה ולמועדונים; הוצאות שיטור הכדורגל בהולנד מגיעות ל-12 מיל' אירו בשנה)
 - חקיקה ייעודית למניעת אלימות בכדורגל (ובמרכזה קביעת הנהלים להוצאת צו הרחקה / דרישת התייצבות במשטרה)
 - שימוש בצווי הרחקה (תובעים רשאים להרחיק אוהד לשנה ללא משפט, מועדונים והתאחדויות רשאים להרחיק אוהדים ע"פ המשפט האזרחי וראשי ערים רשאים להוציא צווי הרחקה וחובת התייצבות במקרים של הפרה חוזרת)
 - אישורי בטיחות למגרשים (על ידי הרשויות המקומיות, בתחילת העונה ולפני כל משחק)
 - הערכת מצב שבועית לקביעת דרגת הסיכון של המשחקים (לפי מגוון קריטריונים: נוכחותם של אוהדים "בעייתיים", אופי היריבות בין הקבוצות, אירועי אלימות קודמים ועוד)
- שימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים
- צילום הקהל לפני המשחק (ובמהלכו)
 - שימוש בזיהוי פנים (צילום האוהד נבדק כנגד התמונה המופיעה בכרטיס; שער הכניסה נפתח במקרה של התאמה)
 - אכיפת צווי הרחקה בכלים טכנולוגיים (כמו זיהוי ביומטרי וזיהוי קשתית)

מקרי בוחן מרחבי העולם

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בהולנד (3 מתוך 4)

שיתוף אוהדים

- בדומה לגרמניה ושווייץ, גם בהולנד נעשה שימוש תדיר ב"פרויקטי אוהדים" הממומנים ומבוצעים על ידי רשויות מקומיות או עמותות מטעמן, אך בניגוד למדינות אלו, הדגש בפרויקטים ההולנדים הוא על שיקום עברייני כדורגל מורשעים
- פרויקט האוהדים של כרונינגן
- שיתוף פעולה בין עיריית כרונינגן, עובדים סוציאליים לבני נוער, מועדון הכדורגל כרונינגן, המשטרה והתובע הכללי
- תחומי פעילות מרכזיים:
 1. תכנון פעילויות חלופיות לאוהדים שהורחקו מהמגרשים
 2. הצעת "עסקאות טיעון" לקיצור תקופת ההרחקה
 3. יצירת חיבורים בין חוליגנים לשעבר לאוהדים בסיכון
- ארגון הגג של פרויקטי האוהדים בהולנד (LIS) מתאם בין פרויקטי אוהדים מרחבי המדינה

המהלכים למיגור האלימות והגזענות בהולנד (4 מתוך 4)

ניהול אירועי ספורט

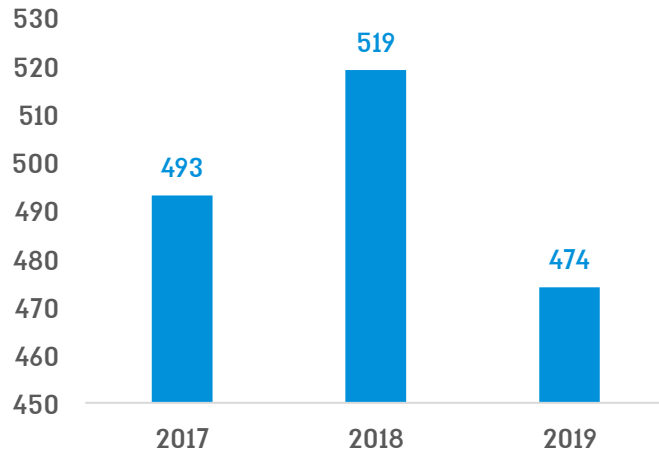

- שימוש בכרטיסי אוהדים (עם תמונה, פרטים אישיים ולעיתים RFID, לצורך אכיפת צווי הרחקה וניתוב האוהד ליציע קבוצת הבית/החוץ; הקבוצות רשאיות להחליט מתי הן משתמשות בכרטיסי האוהדים, והקבוצות נוטות להיעזר בהם לקראת משחקים בעלי דרגת סיכון גבוהה כתנאי לקניית כרטיס למשחק)
- הגעה משותפת למשחקי חוץ (ברכבת או באוטובוס ייעודי, למניעת חיכוכים עם אוהדי הבית; כ-350 משחקים בשנה)
- הצבת מגבלות על רכישת כרטיסים (במשחקים בעלי דרגת סיכון גבוהה כל אוהד רשאי לקנות כרטיס אחד בלבד, בהצגת כרטיס אוהד; יש לציין כי לא נמכרים כרטיסים ביום המשחק)
- שדרוג המתקנים (כולל התקנת מצלמות וציוד שמע, סגירת יציעי עמידה ושדרוג הכניסה לאצטדיון; ב"וועדת טיילור" הבריטית, שדרוג אצטדיוני הכדורגל בהולנד הוצג כדוגמה ל-Best Practice)
- הקדמת שעת המשחק

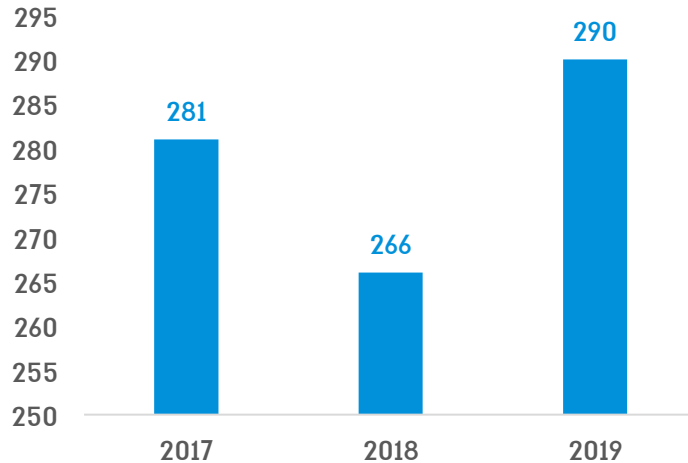
מקרי בוחן מרחבי העולם אלימות בספורט: תמונת המצב הקיים

מספר המשחקים בהם דווח על אירוע אלימות בתוך האצטדיון

מספר המשחקים בהם דווח על אירוע אלימות מחוץ לאצטדיון

- בין 2017 ל-2019, מספר המשחקים בהם דווח על אירוע אלימות נותר ללא שינוי (כ-800 בשנה) יחד עם זאת,
- סיווג הנתונים לפי מיקום אירוע האלימות (בתוך האצטדיון או מחוץ לאצטדיון) מגלה שלעיתים מתקיים יחס הפוך בין היקף האלימות בתוך האצטדיון לבין היקף האלימות מחוצה לו
- באותה התקופה, מספר צווי ההרחקה בהולנד נותר ללא שינוי, ועמד על כ-600 צווי הרחקה בשנה

התמקדות בעבריינים

- ✓ מעקב מוגבר אחר עבריינים מוכרים,
- כולל ביקורי בית (ובמקום העבודה)
- ✓ שיקום עברייני
- כדורגל מורשעים
- ✓ הימנעות מענישה קולקטיבית

תיעוד העבירות

- ✓ יצירת מסד נתונים לעברייני ספורט
- ✓ שימוש בצילומי וידאו ואמצעים טכנולוגיים נוספים (זיהוי ביומטרי, זיהוי קשתית וזיהוי פנים)
- ✓ בניית "פרופיל סיכון" מבוסס-נתונים

אכיפה

- ✓ הקמת יחידה משטרתית לאלימות בספורט
- ✓ חקיקת חוק ייעודי לאלימות בספורט
- ✓ שימוש נרחב בצווי הרחקה

פירוט הניתוח ההשוואתי הבינלאומי

1. אנגליה
2. גרמניה
3. שווייץ
4. הולנד
5. יוון

המהלכים למיגור האלימות והגזענות ביוון (1 מתוך 2)

חקיקה, אכיפה עונשין

- חקיקה ייעודית למניעת אלימות בכדורגל (להסדרת צווי הרחקה ועונשי מאסר מחמירים)
- הקמת יחידה משטרתית למודיעין כדורגל (בין תפקידיה: ריכוז ושיתוף מידע על עברייני אלימות בספורט במדינה, יצירת שיתופי פעולה עם יחידות מקבילות ברחבי העולם)
- הקמת יחידות משטרה מחוזיות לשיטור כדורגל (מאוישות בשוטרים עם ניסיון באירועי ספורט)
- הקמת ועדה קבועה למניעת אלימות (פועלת באופן עצמאי, מעסיקה תצפיתנים המדווחים על הנעשה במגרשים ומגבשת המלצות למיגור אלימות)
- סגירת אצטדיונים לכניסת קהל בעקבות ריבוי אירועי אלימות (במקרי קיצון – השעיית הליגה למספר שבועות)
- איסור על הגעת אוהדי חוץ למשחקים
- הטלת סגר באזורי חיכוך לפני משחקים רגישים (למשל, בחודש מאי 2021 רשויות האכיפה היווניות סגרו שלוש כיכרות במרכז אתונה במהלך גמר גביע המדינה שהתרחש בעיר)

מקרי בוחן מרחבי העולם המהלכים למיגור האלימות והגזענות (2 מתוך 2)

ניהול אירועי ספורט

- פיקוח באמצעות מצלמות וידאו
- הבאת שופטים זרים לניהול משחקים רגישים (מגרמניה, ספרד, פורטוגל ומדינות נוספות)

פעילות ממשלתית

- כינוס דיונים של ראשי הכדורגל היווני (בהשתתפות הנהלת הקבוצות, ראשי ההתאחדות, חברי המנהלת ונציגים נוספים; לדוגמה, לאחרונה התקיים דיון מסוקר בנושא בקשת ראשי הקבוצות להרחיב את השיפוט הזר בליגה היוונית)

- בחודש אפריל 2017, צוות ביקורת מטעם הוועדה המתמדת לאלימות צופים במועצת אירופה בחן את תמונת המצב הקיים במיגור אלימות בספורט ביוון
- לאחר הביקור, צוות הביקורת גיבש רשימת המלצות לגורמי הספורט המקומיים, במטרה לוודא את היישום המוצלח של האמנה למניעת אלימות צופים באירועי ספורט (עליה יוון חתומה)
- המלצות הצוות עבור ממשלת יוון ורשויות האכיפה:
- פרסום אסטרטגיה אינטגרטיבית, מקיפה ובין-רשותית לבטיחות במגרשי הספורט
- גיבוש מסגרת חקיקה חדשה להתמודדות עם האלימות בספורט
- שיפור המנגנון לרישוי מגרשים
- ייעול ההכשרה וההערכה של צוותי האבטחה במגרשים
- ביצוע ביקורת על נהלי המשטרה להתמודדות עם אירועי אלימות
- הגברת השימוש בצווי הרחקה פרטניים
- העסקת "קצין בטיחות" בכל אצטדיון

מיקוד באכיפה בלבד

- ✓ חקיקה ייעודית
- ✓ הקמת יחידת מודיעין משטרתית ויחידות משטרה מחוזיות
- ✓ ענישה מחמירה – השעיית הליגה, סגירת מגרשים, איסור הגעת אוהדים למשחקי חוץ, הטלת סגר באזורי חיכוך צפויים

- (Freeburn & Veuthey, 2015) The Fight Against Hooliganism In England: Insights For Other Jurisdictions?
- ההסדרה בתחומי בטיחות האוהדים בספורט והענשתם בגין פעולות אלימות (הלשכה המשפטית של הכנסת)
- Sports Minister Mims Davies Oral Statement on Racism in Football (הממשלה הבריטית)
- 49 Arrests and 19 Officers Injured as Italy and England Battled for Glory (Mirror)
- Football Spectators Act 1989 (מאגר החקיקה הלאומי של בריטניה)
- התמודדות עם גזענות ואלימות בכדורגל (המשרד לביטחון הפנים)
- Kick It Out (עמותת Kick It Out למניעת גזענות)
- Supporters Survey (English Football League)
- סיכום סיור באנגליה (משרד התרבות והספורט)
- Reports of Racist Abuse (BBC)
- Socio-Educational Work With Football Fans in Germany (Winands & Grau)
- The Schalke Fan Project (מועדון הכדורגל שאלקה 04)

- (European Union Agency for Fundamental Rights) Tackling Racism and Discrimination in Sport
- (CNN) How Borussia Dortmund is Leading Football's Fight Against the Far Right in Germany
- (DW) Raheem Sterling Racism Initiative: German Fan Projects Say it's No Good
- (Goethe Institut) Social Work to Combat Extremist Tendencies
- (Goethe Institut) Against Violence and Racism in Football
- (Federal Agency for Civic Education) Fan Projects
- DFB.de (ההתאחדות הגרמנית לכדורגל)
- Propositions de la Conseillère Fédérale Viola Amherd Contre la Violence dans le Foot (ממשלת שווייץ)
- (Swiss Info) Cracking Down on Football and Ice Hockey Hooligans
- Plateforme de Coordination Policière Sport (קנטון פרייבורג)
- The Charter for Ethics in Sport (האיגוד האולימפי של שווייץ)
- GCZ Fan Project (מועדון הכדורגל Grasshopper)

- (Organization for Security and Co-operation in Europe) Youth and Hooliganism at Sports Events
- (European Convention on Spectator Violence) Switzerland's Compliance with the Convention
- (European Convention on Spectator Violence) Follow-Up Report by Switzerland
- (Niederer Kraft Frey) Hooliganism: The Efficiency of the Swiss Legal Landscape
- (המשטרה הפדרלית של שווייץ) Current Statistics of the HOOGAN Database
- (Eurosport) Switzerland Plans New Fan Restrictions to Fight Hooligans
- (ממשלת שווייץ) Sprengstoff im Fussballstadion – Anklage Eingereicht
- (Swiss Info) Swiss Sport Minister Condemns Hooliganism
- (Swiss Info) Football Hooligan Sent to Jail in Landmark Trial
- (Schaap) Combating Hooliganism in the Netherlands: An Evaluation of Measures to Combat Hooliganism
- (Spaaij) The Prevention of Football Hooliganism: A Transnational Perspective
- סיכום נסיעת המשלחת למניעת אלימות להולנד וספרד (משרד התרבות והספורט)

- (Pro-Facto) Op doel? Evaluatie van de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme
- (Spaaij) Football Hooliganism in the Netherlands: Patterns of Continuity and Change
- (Spaaij) The Football Laboratory: Policing Football Supporters in the Netherlands
- (ההתאחדות ההולנדית לכדורגל) Football Safety and Security in the Netherlands
- (ממשלת הולנד) Tough Approach to Hooligans, More Room for Supporters
- (Spaaij) Understanding Football Hooliganism
- (European Convention on Spectator Violence) Standing Committee Consultative Visit to Greece
- (Ekathimerini) Gatherings Banned in Central Athens to Prevent Hooligan Violence
- (Agona Sport) More Foreign Referees Promised for Super League Playoffs
- (רויטרס) Soccer-Greek Supporter Ban to Continue

התהליך הנוכחי

- העבודה שבוצעה
- המלצות ומשימות אופרטיביות ליישומן

העבודה שבוצעה

1. גיבוש המלצות **לעקרונות מדיניות** ברמה לאומית
למיגור תופעת האלימות והספורט

2. גיבוש המלצות **לתוכנית עבודה אופרטיבית**

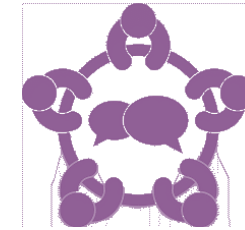

העבודה כללה שלושה שלבים, בסיום כל אחד נפגשה ועדת היגוי

שלב א

מיפוי וניתוח
תמונת המצב הקיים

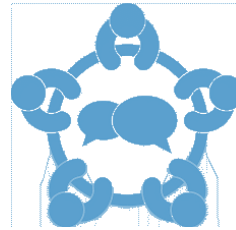
מפגש #1

(8.8.21)

- סיכום תוצרי עבודות קודמות וסטאטוס היישום שלהן
- סיכום המצב הקיים והמגמות באלימות ובגזענות בספורט (בדגש על כדורגל וכדורסל)

שלב ב

הגדרת מצב רצוי
והדרך להשגתו

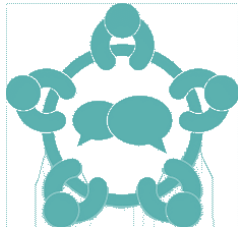
מפגש #2

(24.8.21)

- הצגת בנצ'מרק בינלאומי של טיפול באלימות
- דיון במהלכים שנדרש לבצע ע"י הגופים השונים
- דיון בתפקידי המשרד במיגור האלימות והגזענות

שלב ג

הכנת
תוצרים מסכמים

מפגש #3

(10.10.21)

- דיון במהלכים ובמשימות הנדרשות ליישומם

במהלך העבודה קיימנו 18 ראיונות עם בעלי עניין במשרד ומחוצה לו

#	שם	תפקיד	גוף
1	עופר בוסתן	ראש מינהל הספורט	משרד התרבות והספורט
2	דודו מלכא	סגן ראש מינהל הספורט	משרד התרבות והספורט
3	עו"ד ציפורה קליין	יועצת משפטית	משרד התרבות והספורט
4	לואי בדיר	מפקח	משרד התרבות והספורט
5	נורית שרביט	מפקחת	משרד התרבות והספורט
6	גאזי נוג'דאת	מפקח	משרד התרבות והספורט
7	אריק פינטו	יו"ר המועצה	המועצה הלאומית לספורט
8	דני שחר	הרשות הלאומית לביטחון קהילתי	המשרד לביטחון פנים
9	רפ"ק איציק עמיר	מפקד היחידה למניעת אלימות בספורט	משטרת ישראל
10	זיו ישראלי	מנהל	התאחדות בתי הספר
11	אווקה זנה	ראש היחידה	היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות
12	עו"ד הדס כורר	פרקליטות ת"א	משרד המשפטים
13	יוסי שרעבי	מנכ"ל ההתאחדות	ההתאחדות לכדורגל
14	יעקב בן שושן	מנכ"ל האיגוד	איגוד הכדורסל
15	גולן אוחיון	מנכ"ל החברה	חברת "מטאור אבטחה"
16	ד"ר שלומית גיא	חוקרת ומרצה בתחום האלימות בספורט	אוניברסיטת בן גוריון
17	ד"ר אייל דורון	ראש החטיבה לפסיכולוגיה	אקדמיה – הבינתחומי
18	דודי מזרחי	פעיל חברתי	לשעבר בלה כמיליה

בנוסף, קיימנו 3 קבוצות מיקוד

מטרת קבוצות המיקוד

ללמוד על מהלכים נבחרים, על Best Practices בפעולות למיגור אלימות בספורט – מה הצליח ומה שלא – למה?

סטאטוס קבוצות המיקוד

קבוצת מיקוד	גופים
כדורגל	• ההתאחדות לכדורגל (כולל אגפי ליגות מקצועניות, חובבניות ונוער) • מועדונים (הפועל ב"ש, בית"ר ירושלים, מכבי ת"א, מכבי חיפה, מועדון מהמגזר הערבי) • בית הדין המשמעתי • מנהלי אצטדיונים
כדורסל	• איגוד הכדורסל • אגודות (הפועל ירושלים, הפועל ת"א, מכבי ת"א, הפועל חולון ועוד) • בית הדין המשמעתי • מנהלי אולמות
קבוצות אוהדים	• משה ארזי (בית"ר ירושלים) • ציון גדעוני ואוהד לייבוביץ' (הפועל ירושלים) • שי גולוב (יו"ר ארגון היציע) • עידן לוי (הפועל תל אביב) • יהונתן ללזר (מכבי תל אביב)

ביצענו ניתוח השוואתי למול חמש מדינות (שנבחרו בשיתוף עם המשרד)

במסגרת המחקר, בחנו מדינות שקידמו מהלכים רוחביים למיגור האלימות והגזענות בספורט:

 יוון הולנד שוויץ גרמניה אנגליה

ביחס לכל מדינה, שאלנו שלוש שאלות:

1. אילו מהלכים למיגור אלימות וגזענות בספורט בוצעו?

שיתוף אוהדים	חקיקה, אכיפה ועונשין	פעילות ממשלתית
פעולות נוספות	ניהול אירועי ספורט	

2. מהי תמונת המצב הקיים באלימות וגזענות בספורט במדינה?
(היקף האירועים, מגמות ועוד)

3. מה ניתן ללמוד מהמדינה?

המלצות ומשימות אופרטיביות ליישומן

על-בסיס התובנות מניתוח המסמכים, הניתוח ההשוואתי, הראיונות וקבוצות המיקוד גובשו 36 מהלכים אפשריים לטיפול

מדיניות ותכלול

- (1) בנייה ותפעול של מסד נתונים מרכזי לאירועי אלימות וגזענות
- (2) הכנה ופרסום של דוח שנתי מקיף על נתוני האלימות והגזענות בספורט
- (3) תכלול המערך למניעת אלימות בספורט

אכיפה ועונשין

- (4) המשך פעילות יחידה משטרתית ייעודית
- (5) החלת חובת התייצבות על מורחקים
- (6) שימוש באמצעים טכנולוגיים (צמיד אלקטרוני, איכון טלפוני, מערך באצטדיון וכו')
- (7) הנפקת כרטיסי אוהדים
- (8) שדרוג מערך מצלמות הוידאו (ואודיו) לשדרוג יכולת הפקת הראיות והאכיפה
- (9) הגדרת שופטים מתמחים בסוגיות הספורט
- (10) הגברת הענישה למאמנים, מנהלים ושחקנים
- (11) הקשחת הרגולציה על בטיחות במגרשים

חינוך והסברה

- (12) חינוך לתרבות ספורט בבתי הספר
- (13) תמיכה בעמותות לקידום ערכים בספורט
- (14) תגמול לגופי ספורט המקיימים פעילויות ו/או מעסיקים בעלי תפקיד במחלקות הנוער
- (15) תגמול אגודות הוגנות
- (16) קיום קמפיין תקשורתי
- (17) הובלת מהלך במשותף עם התקשורת

שיתוף אוהדים והורים

- (18) יצירת מערך פרויקטי אוהדים
- (19) שילוב נציגות אוהדים בקבלת ההחלטות
- (20) מינוי איש קשר לאוהדים
- (21) הימנעות מענישה קולקטיבית ומרדיוס
- (22) יצירת מנגנון לתמיכה בקבוצות אוהדים
- (23) ייסוד מנגנון תקשורת בין האוהדים, האגודות והרשויות
- (24) הקמת ועדי הורים (במועדון וארצי)
- (25) תגמול להורים שמסייעים למח' הנוער

הכשרות בעלי תפקיד

- (26) השתלמות שופטים להגברת המודעות
- (27) בעלי תפקיד לשיפור חווית השירות
- (28) שינויים בהסמכה ובתפקיד של "מנהל אירוע" ושל סדרנים
- (29) הכשרת מאמנים וסגל מקצועי וניהולי להתמודדות עם אירועי אלימות וגזענות

שדרוג חוויית הצפייה וניהול האירוע

- (30) שיפור תשתיות ושדרוג מתקני הספורט
- (31) המשך ניהול אירועים ע"י גורמים אזרחיים
- (32) הקצאת כרטיסים לנשים, לנוער ולוותיקים
- (33) עריכת אירועים מקדימים למשחקי ספורט
- (34) הגעה משותפת למשחקי חוץ
- (35) הקדמת שעת המשחק
- (36) הצבת מגבלות על רכישת כרטיסים

אנו ממליצים על 10 מהלכים ליישום, ב-3 חזיתות

שיתופי פעולה

1. חיזוק הקשר בין המועדונים לאוהדים
2. הקמת מערך לפעילויות קהילתיות וערכיות עבור אוהדים (ועל ידם)

חינוך והסברה

1. הובלת תוכנית הסברה למיגור אלימות וגזענות
2. רתימת גופי התקשורת למהלך הלאומי
3. מיסוד הכשרה והדרכה בגופי הספורט, בנוגע לאלימות ולגזענות

ענישה ואכיפה

1. הרחבת השימוש בצווי הרחקה
2. שיפור מערך תיעוד העבירות (מצלמות)
3. בניית מדרג ענישה, כולל קנסות מנהליים
4. המשך פעילות היח' המטרתית הייעודית
5. החמרת הענישה כלפי שחקנים, מאמנים וסגל

אנו ממליצים ליישם ההמלצות בשלב ראשון בענף הכדורגל

אופן פירוט המהלכים

במסגרת ניתוחי ההמשך, התעמקנו במהלכים הבאים:

- (1) **הרחבת השימוש בצווי הרחקה**
- (2) **שיכור מערך תיעוד העבירות (מצלמות)**
- (3) **בניית מדרג ענישה והוספת קנסות מנהליים**
- (4) **הובלת תוכנית הסברה ורתימת גופי התקשורת**
- (5) **הרחבת שיתוף הפעולה עם האוהדים**

בכל מהלך אנו מציגים:

תיאור של המהלך

1. מהי **תמונת המצב הקיים**? ("למה נדרש לפעול?")
2. מהי **המטרה** של המהלך? ("איך הפעולה צפויה לסייע במיגור האלימות והגזענות?")
3. מי **הגורם בעל הסמכות להוביל** את המהלך? ("מי הגורם האחראי?")

המשימות הקונקרטיות במהלך

4. מהן **המשימות הקונקרטיות** המשמעותיות ביותר ליישום המהלך?

חקיקה	הסדרה	מדיניות
תקצוב	פיקוח ובקרה	מידה

5. מי **הגורם בעל הסמכות לבצע** כל משימה?
6. מהו **תפקיד משרד התרבות והספורט** בכל משימה?
7. כיצד **המהלך בא לידי ביטוי במדינות השוואה**?

1 הרחבת השימוש בצווי הרחקה

- משטרת ישראל עושה שימוש מצומצם בצווי הרחקות (הוגשו מעט צווים ולמשך תקופות קצרות)

- המשטרה מתקשה לאכוף צווים קיימים

(דיווחים על כניסה בפועל של אוהדים מורחקים, קשיים באכיפת חובת התייצבות בתחנות המשטרה)

- מועדונים שמנסים להרחיק אוהדים נתקלים בקשיים משפטיים

("לא מידתי", "המשטרה סגרה את התיק, אז איך יכול להיות שהמועדון מחליט שאני אשם?")

- להתאחדות לכדורגל ולרשויות המקומיות אין סמכות משפטית להרחיק אוהדים

(בניגוד למצב הקיים בחלק ממדינות ההשוואה)

הרקע
למהלך

מטרת
המהלך

הוצאת אוהדים בעייתיים מהמגרשים הפוגעים באווירה ובחויית הצפייה,
והגברת ההרתעה כלפי אוהדים אחרים (באמצעות הרחבת השימוש בצווים)

מוביל
המהלך

המשרד לביטחון הפנים

חקיקה

- **משימה 1:** החלת דיני המשמעת של האיגודים על אוהדים
(על מנת שההתאחדות לכדורגל תוכל להוציא צווי הרחקה לאוהדים מתפרעים)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** עדכון סעיף 10 בחוק הספורט

- **משימה 2:** קביעת "עונשי מינימום" של הרחקות בחוק איסור אלימות בספורט
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** ניסוח תקנה לחוק איסור אלימות בספורט

- **משימה 3:** העמדת כתרונות ישימים לאכיפת צווי ההרחקה
(דוגמאות: הקצאת מקום בתחנת המשטרה לדרישות ההתייצבות, שימוש באמצעים אלקטרוניים, שימוש במערכות זיהוי פנים לאיתור מורחקים וכד')
- **גורם אחראי:** המשרד לביטחון הפנים ומשרד המשפטים
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** אין

הסדרה

- **משימה 4:** הגדרת נהלים, הנחיות וחוזרי מנכ"ל ליישום המהלך
(לדוגמה: נוהל הוצאת צווי הרחקה ע"י האיגודים, הנחיות לשימוש בהרחקות קצרות-טווח וכד')
- **גורם אחראי:** המשרד לביטחון הפנים ומשרד המשפטים
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** אין

פיקוח
ובקרה

- משימה 5: מעקב ובקרה תקופתי (רבעון/חציון) על שימוש בהרחקות, זיהוי והסרת חסמים (היקף ומשך ההרחקות, מידת שיתוף הפעולה בין המשטרה לפרקליטות, נתוני אכיפת ההרחקות)
- גורם אחראי: המשרד לביטחון הפנים (למול משטרת ישראל)
- תפקיד משרד התרבות והספורט: אין

מדידה

- משימה 6: פרסום דוח שנתי על השימוש בהרחקות
- גורם אחראי: המשרד לביטחון הפנים (או מי מטעמו)
- תפקיד משרד התרבות והספורט: הגדרת הנתונים הנדרשים לדיווח

דוגמאות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי (1 מתוך 2)

הולנד

• נעשה שימוש נרחב בצווי הרחקה

• על פי החוק ההולנדי:

• תובעים רשאים להרחיק אוהד לשנה ללא משפט

• מועדונים והתאחדויות רשאים להרחיק אוהדים ע"פ המשפט האזרחי

• ראשי ערים רשאים להוציא צווי הרחקה (מהעיר) וחובת התייצבות במקרי הפרה חוזרת

• מעבר למצלמות, צווי ההרחקה נאכפים בכלים טכנולוגיים (זיהוי ביומטרי וזיהוי קשתית)

ובאמצעות כרטיסי האוהדים

• קישור לחוק - <https://www.burgemeesters.nl/sites/www.burgemeesters.nl/files/File/voetbalwet.pdf>

• הגדרת השימוש בצווי הרחקה כגורם המשמעותי ביותר למיגור האלימות – כ-3,000 בשנה

(בהובלה של משרד הספורט הבריטי, ביישום ע"י היחידה הלאומית לשיטור כדורגל)

• על פי החוק (Football Spectators Act, 1989) בית המשפט רשאי להוציא צו הרחקה

לאוהד גם ללא הרשעה (ובתנאי שהאוהד היה מעורב באלימות/גזענות/הפרת סדר,

המטרה הגישה תלונה והשופט משוכנע שהצו ימנע אירועים עתידיים)

• שימוש בצווי הרחקה לכל החיים (החל ממרץ 2017)

• ההתאחדות לכדורגל רשאית להוציא צווי הרחקה לאוהדים

• משרד הפנים מפרסם סקירה שנתית מקיפה על מספר צווי ההרחקה בכדורגל האנגלי

• קישור לחוק - <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/37/contents/scotland>

אנגליה

דוגמאות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי (2 מתוך 2)

גרמניה

- נעשה שימוש נרחב בצווי הרחקה, הן בהליך אזרחי (במקרה של הפרת תקנות האצטדיון) והן בהליך פלילי (באמצעות הליכים משפטיים נגד האוהד)

שוויץ

- נעשה שימוש נרחב בצווי הרחקה
- משרד הספורט השוויצרי (יחד עם מנהלת הליגה וההתאחדות) סימנו את הנהגת "צווי הרחקות ללא הליך משפטי" כאחד מארבעת כיווני הפעולה המרכזיים של מיגור האלימות בספורט
- צווי ההרחקה המונהגים בשוויץ נוגעים להרחקה מהאצטדיון עצמו ו/או מסביבתו
- קיימת אפשרות להרחיק אוהד מכל האצטדיונים במדינה
- המטרה המוצהרת של מאגר נתוני האלימות בספורט בשוויץ היא לסייע באכיפת הצווים

2 שיפור מערך תיעוד העבירות (מצלמות)

הרקע
למהלך

- מערך המצלמות במגרשי הכדורגל לא עונה על הצרכים של מערכת המשפט ומהווה "צוואר בקבוק" בתהליך ההעמדה לדין של מתפרעים
- חלק מהמועדונים איבדו אמון ביכולת של המשטרה לתעד את העבירות ומשקיעים משאבים עצמאיים באיתור מבצעי העבירות (דרך חברות אבטחה)

מטרת
המהלך

- שדרוג המצלמות (תוך "יישור קו" בין המגרשים) יהווה קפיצת מדרגה ביכולות התיעוד ויאפשר לאכוף צווים, לאתר מתפרעים (בזמן אמת) ולמצות עמם את הדין (לאחר המשחק)
- מלבד אכיפה, התקנת המצלמות מסייעת גם במניעה: כשאוהד יודע שהוא נמצא תחת מעקב, הוא עשוי להימנע מלכתחילה מהתבטאויות גזעניות ומפעולות אלימות
- כמו כן, שדרוג מערך המצלמות הוא כלי שיווקי למועדונים, הן מבחינת הגברת תחושת הביטחון במגרשים (הגדלת מספר הכרטיסים הנמכרים) והן מבחינת אכיפה של אוהדים שנכנסו למגרש ללא כרטיס (הקטנת מספר ההסתננויות)

מוביל
המהלך

המשרד לביטחון הפנים (מחייב תיאום מקדים ברמת שרים)

שיפור מערך תיעוד העבירות (מצלמות) משימות לשדרוג המצלמות

2

הסדרה

- **משימה 1:** פרסום "תקן מצלמות במגרשי כדורגל", כולל דיפרנציאליות לפי מאפייני המתקן (דוגמאות: הגדרת רזולוציית הצילום הנדרשת, הוספת אופציית שמע, שימוש בזיהוי פנים, שימוש בפונקציות AI לזיהוי פעילות חשודה, צילום חניון ושערים, צילום בסביבת המתקן, המצאות חדר בקרה במתקן לסדרנים)
- **משימה 2:** עדכון ופרסום נהלים ותקנות לשימוש במצלמות ולהתנהגות בעת אירוע ספורט (למשל, איסור חבישת מסכה וקפוצ'ון בתקנה לחוק איסור אלימות בספורט, תשע"ב-2012)
- **גורם אחראי:** משטרת ישראל והמשרד לבט"פ (בשיתוף משרד המשפטים והפרקליטות)
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** עדכון התקנות בחוק איסור אלימות בספורט

תקצוב

- **משימה 3:** הקצאת המשאבים הכספיים הנדרשים להתקנת המצלמות
- **גורם אחראי:** הרשויות המקומיות (בתקצוב משלים של משרד התרבות והספורט)
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** הקצאת תקציב בתכנית המתקנים (למתקנים חדשים ולשדרוג מתקנים)

רישוי

- **משימה 4:** מתן אישור למערך המצלמות וחדר הבקרה ע"ב התקן (בהקמה ובשדרוג מתקן)
- **גורם אחראי:** הרשויות המקומיות ומשטרת ישראל (בשיתוף ההתאחדות לכדורגל)
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** אין

פיקוח ובקרה

- **משימה 5:** בדיקת קיום המצלמות כחלק ממתן רישיון עבור כל אירוע בנפרד
- **משימה 6:** קיום בקרה תקופתית על תקינות המצלמות ועל השימוש בהן (לתיעוד וענישה)
- **גורם אחראי:** משטרת ישראל
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** אין

המלצות נוספות לשדרוג מערך התיעוד (בנוסף לשדרוג המצלמות)

יישומון לדיווח עצמאי

- השקת אפליקציה לדיווח עצמאי – "אוהדים מצלמים אוהדים":
- הרחבה משמעותית של מערך התיעוד במגרש
- מענה מותאם לתיעוד התבטאויות גזענות

צוותי צילום בשטח

- תמרוץ מועדונים להשתמש בצוותי צילום ייעודיים בשטח:
- תיעוד נייד, איכותי ודינאמי
- מענה לאירועים נקודתיים המתפתחים תוך כדי המשחק

שת"כ אבטחה תקשורת

- הרחבה ומיסוד של השימוש בצילומי ערוצי התקשורת:
- הקצאה של מספר מצלמות לתיעוד קבוע של הקהל (בעיקר באזור ה"אולטרס")
- מיסוד "הסכם" להעברת חומרי צילום על פי בקשה של המועדונים והמשטרה

שיפור מערך תיעוד העבירות (מצלמות)

דוגמאות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי

2

הולנד

- שדרוג מתקני הספורט בהולנד כלל התקנת מצלמות וציוד שמע
- האוהדים ההולנדים מצולמים לפני המשחק, בכניסה לאצטדיון ובמהלך המשחק
- בליגות ההולנדיות נעשה שימוש במערכות לזיהוי פנים
(צילום האוהד נבדק כנגד התמונה המופיעה בכרטיס ושער הכניסה נפתח במקרה של התאמה)

אנגליה

- על פי ד"ר שלומית גיא (שפרסמה דוקטורט על המהלך למיגור האלימות בכדורגל האנגלי), שדרוג המצלמות הוא אחד משלושת המהלכים המשמעותיים ביותר בהצלחה הבריטית
- מלבד מצלמות משטרה, בבריטניה נעשה שימוש גם בצילום אוהדים על ידי אוהדים אחרים
(במסגרת יישומן לדיווח גזענות, ובשיתוף עמותות, ההתאחדות והמשטרה)

שוויץ

- משרד הספורט השוויצרי (יחד עם מנהלת הליגה וההתאחדות) סימנו את הרחבת השימוש במצלמות כאחד מארבעת כיווני הפעולה המרכזיים של מיגור האלימות בספורט השוויצרי

3 בניית מדרג ענישה והוספת קנסות מנהליים

- הענישה הקיימת כיום בגין עבירות של אלימות וגזענות בספורט "קופצת" מהרחקה מהמגרשים לעונש מאסר ממושך (למשל, שנתיים בגין הכנסת חפץ אסור)
- בנוסף, פרט לסמכות הרחקה ל-30 ימים ע"י קצין משטרה, כל ענישה מחייבת כיום הליך משפטי והחלטת בית משפט

הרקע
למהלך

- הרחבת אמצעי הענישה ויצירת "קשר ישיר" בין העבירה לעונש, באמצעות:
- גיבוש מדרג ענישה שיכלול מגוון "עונשי ביניים", שחלקם אינם מחייבים הליך משפטי
- מתן סמכויות ענישה לגורמי אכיפה נוספים – בקנסות מנהליים

מטרת
המהלך

משרד המשפטים (בשיתוף המשרד לביטחון הפנים)

מוביל
המהלך

חקיקה

- משימה 1: גיבוש אפשרויות ענישה נוספות ושילובן בחוק איסור אלימות בספורט (דוגמאות: מתן קנס מנהלי, ענישה במסגרת הסדר מותנה ללא כתב אישום – [ר' הרחבה](#))
- גורם אחראי: המשרד לבט"פ, משרד המשפטים והפרקליטות
- תפקיד משרד התרבות והספורט: קידום שינוי החקיקה
- משימה 2: מתן סמכות לפקח עירוני לחלק קנס מנהלי בגין עבירות אלימות וגזענות בספורט (בחוק איסור אלימות בספורט או בחוק עזר עירוני)
- גורם אחראי: משרד המשפטים והפרקליטות
- תפקיד משרד התרבות והספורט: אין
- משימה 3: מתן סמכות להתאחדות לכדורגל להרחיק אוהדים (ר' משימה 1 בצווי הרחקה)

הסדרה

- משימה 4 (מותנה במשימה 2): הוספת יחידת הדרכה בנושא "אלימות וגזענות בספורט" במסגרת הליך ההכשרה של פקחים עירוניים
- גורם אחראי: זרוע העבודה
- תפקיד משרד התרבות והספורט: אין

אפשרויות ענישה במסגרת הסדר מותנה ללא כתב אישום^(*)

- תשלום קנס לאוצר המדינה, עד לסכום של 29,200 ש"ח
- כיצוי לכל נפגע עבירה, עד לסכום של 29,200 ש"ח
- התחייבות להימנע מביצוע העבירה
- עמידה בתנאי תוכנית טיפול, תיקון ושיקום, לרבות ביצוע שירות לציבור (של"צ), שיקבע קצין מבחן, והמצאות בפיקוח קצין מבחן
- פסילת רישיון נהיגה
- הפקדת כלי ירייה
- התחייבות להימנע מכניסה למקום או שלא להיות בקשר עם אדם
- מכתב התנצלות לנפגע העבירה
- הסכמה לחלט או להשמיד חפץ הקשור לעבירה ואסור בהחזקה לפי כל דין
- השבת חפץ לנפגע העבירה או תיקון חפץ שניזוק בעבירה

4 הובלת תוכנית הסברה ורתימת גופי התקשורת

- על פי הספרות המחקרית, מספר אירועי האלימות במגרשים מושפע מהמידה שבה אירועים אלה מסוקרים בתקשורת, כך שעצם הסיקור מעודד אלימות נוספת^(*)
- הסיקור התקשורתי של "האווהד הישראלי" לרוב הוא שלילי – התפרעויות מקבלות נתח משמעותי מתשומת הלב התקשורתית ואירועים חיוביים נשארים ב"חדר העריכה"
- לעיתים, גופי תקשורת "מוסיפים שמן למדורה" באופן מכוון, וממתגים משחקים רגישים כ"שדה קרב" (תוך פוליטיזציה של יריבויות ספורטיביות)

הרקע
למהלך

הקטנת היקף האלימות והגזענות במגרשים, שיפור האווירה ביציעים והנגשת המאמצים הרבים שנעשים לטובת מיגור האלימות והגזענות בספורט, באמצעות:

- הובלת תוכנית הסברה למיגור האלימות והגזענות
- רתימת גופי התקשורת לקיום שיתוף פעולה

מטרת
המהלך

משרד התרבות והספורט

מוביל
המהלך

הובלת תוכנית הסברה ורתימת גופי התקשורת

משימות להשקת תוכנית הסברה

4

מדיניות

- **משימה 1:** גיבוש מרכיבים ועקרונות לתוכנית אפקטיבית
(דוגמאות: סיקור פעולות ערכיות/קהילתיות ע"י מועדונים או ארגוני אוהדים, הפקת סרטונים ושימוש באוהדים מוכרים ובשחקני עבר להעברת מסרים, סיקור פגישות בין אוהדים מקבוצות יריבות, חלוקת פרסים מתוקשרת לארגוני אוהדים הוגנים, קיום כנס נגד גזענות, פרסום תכנים בשידור הציבורי, הקמת צוות למיגור התבטאויות גזעניות ואלימות מילולית בדפי ספורט ברשתות החברתיות)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

הסדרה

- **משימה 2:** בחינת תוספות אפשריות לנוהל קיום אירוע ספורט
(דוגמאות אפשריות: קביעת נוהל לחיצת ידיים בין שחקנים, חיוב כרטי לבוש עם מסרים נגד אלימות וגזענות, צילום השחקנים עם דגל נגד גזענות בתחילת המשחק, התקנת שלטים נגד אלימות וגזענות)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט (בשיתוף ההתאחדות והרשויות המקומיות)

תקצוב

- **משימה 3:** הקצאת המשאבים הכספיים הנדרשים למימוש התוכנית
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

מדידה והערכה

- **משימה 4:** בחינת האפקטיביות של תוכנית ההסברה
(דוגמאות: סקר אוהדים לבחינת היכרות עם התוכנית, בדיקת ההשפעה של התוכנית על נתוני האלימות בפועל)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

הובלת תוכנית הסברה ורתימת גופי התקשורת

משימות לרתימת גופי התקשורת

4

מדיניות

- **משימה 5:** גיבוש קווים מנחים ועקרונות לסיקור אירועי אלימות בספורט (דוגמאות אפשריות: הקמת צוות משותף, העברת השתלמויות וכנסים לאנשי תקשורת ספורט, שילוב תכנים לסיקור אלימות בהכשרות תקשורת ספורט)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט (בשיתוף גופי התקשורת וההתאחדות לכדורגל)

הסדרה

- **משימה 6:** הגדרת כללים והנחיות לצילום ולשידור של אלימות אוהדים באירועי ספורט (למשל: הימנעות משידור חי של אירועי אלימות בין אוהדים, בדומה להימנעות משידור פריצה למגרש)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט (בשיתוף גופי השידור וההתאחדות לכדורגל)
- **משימה 7:** הכנסת סף "דקות שידור" של תכנים נגד אלימות להסכמי זכויות השידור (להבטחת חשיפה משמעותית ורציפה לתכנים נגד אלימות וגזענות)
- **גורם אחראי:** ההתאחדות לכדורגל
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** אין

הובלת תוכנית הסברה ורתימת גופי התקשורת דוגמאות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי

4

- קיום סקר לבחינת ההיכרות של אוהדים עם הקמפיינים שבהובלת מינהלת הליגה, כולל קמפיינים למניעת אלימות וגזענות במגרשים

אנגליה

5 הרחבת שיתוף הפעולה עם האוהדים

• עד כה, רוב המהלכים למיגור האלימות והגזענות התמקדו באכיפה ובענישה

של אלימות קיימת וכחות בהובלה של צעדי מניעה ושיתוף אוהדים למיגור אלימות בעתיד

(וזאת בניגוד לנעשה ברוב מדינות ההשוואה)

• כתוצאה, נציגי האוהדים אינם מכירים צעדים רבים שננקטו בעבר

ורואים בגופי הספורט כגורם חיצוני שלא יהסס לפגוע בחוויית המשחק

הרקע
למהלך

מניעת אלימות במגרשים ושיתוף האוהדים,

הן במיגור האלימות והגזענות והן בנעשה במועדון, וזאת באמצעות:

• הקמת מערך לפעילויות קהילתיות וערכיות (למיגור אלימות וגזענות בספורט) עבור אוהדים (ועל ידם)

• חיזוק הקשר בין המועדון, ארגוני האוהדים וציבור האוהדים באופן כללי

מטרת
המהלך

משרד התרבות והספורט

מוביל
המהלך

משימות להקמת מערך פעילויות אוהדים

- **משימה 1:** הגדרת הגוף והמנגנון להפעלת מערך פעילויות אוהדים למיגור אלימות וגזענות (למשל: מינהל הספורט, התקשרות עם גוף מפעיל, שילוב במבחני תמיכה איגודים ואגודות כתנאי סף ובאמות המידה, תמיכה בעמותות ובמלכ"רים)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט
- **מדיניות**
- **משימה 2:** הגדרת הפעילויות הנחשבות כ"פעילות אוהדים" (עבור אוהדים וע"י אוהדים) (דוגמאות: עבודה של עו"ס לנוער עם אוהדים צעירים בסיכון, תכנון פעילויות חלופיות לאוהדים מורחקים, גישור בין נערים לרשויות האכיפה, ארגון "טורנירים שכונתיים" עם מסרים נגד אלימות וגזענות, ארגון הסעות למשחקי חוץ עבור אוהדים צעירים, קיום אירועי התנדבות של אוהדים, הרצאות נגד אלימות ע"י שחקני עבר)
- **גורם אחראי:** הגורם שיפעיל את המערך
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** סיוע בחשיבה ואישור
- **תקצוב**
- **משימה 3:** הקצאת המשאבים הנדרשים לקיום הפעילויות (באמצעות תקצוב / רכש / תמיכה, כתלות במנגנון שיוגדר)
- **גורם אחראי:** הגורם שיפעיל את המערך
- **מדידה**
- **משימה 4:** בחינת האפקטיביות של המערך (דוגמאות: סקר אוהדים לבחינת היכרות עם הפעילויות, בדיקת ההשפעה על נתוני האלימות בפועל)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

משימות לחיזוק הקשר בין האוהדים למועדון

- **משימה 5:** הגדרת תפקיד "רכז אוהדים" בהתאחדות לכדורגל
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט (בשיתוף ההתאחדות)

מדיניות

- **משימה 6:** הגדרת "תורת הפעלה" וכלים לחיזוק הקשר של המועדונים עם האוהדים
(דוגמאות לתכנים אפשריים ב"תורת ההפעלה": ארגון מפגשים קבועים בין נציגי המועדון לנציגי אוהדים, נוהל "שינויים המחייבים היועצות עם אוהדים" – כמו סמל המועדון, הקמת "מתחם אוהדים" לפני משחק, מפגשים תדירים עם שחקני עבר, היועצות לגבי אביזרי עידוד כמו דגלי פריסה ואבוקות, הקצאת מחסן לצידוד עידוד, שיתוף האוהדים בקבלת החלטות על נושאים בניהול האירוע – כמו מעודדות בפסקי זמן)
- **משימה 7:** גיבוש מנגנונים ושיטות לתיווך בין המועדון ל"אולטרס" (בסיוע ארגוני האוהדים)
- **גורם אחראי:** ההתאחדות לכדורגל (ע"י רכז האוהדים)
- **תפקיד משרד התרבות והספורט:** סיוע בחשיבה ואישור תורת ההפעלה והמנגנונים

- **משימה 8:** תקצוב משרת "רכז אוהדים" בהתאחדות לכדורגל (כ-0.25 מיליון ₪ בשנה)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

תקצוב

- **משימה 9:** בקרה על עבודת "רכז האוהדים" (ע"ב תכנית עבודה שתוגש ע"י הרכז)
- **גורם אחראי:** משרד התרבות והספורט

אכיפה ובקרה

דוגמאות מהניתוח ההשוואתי הבינלאומי

- במדינות רבות, ובמרכזן גרמניה, המאבק למיגור האלימות והגזענות התבסס על שורה של מהלכי מניעה ומהלכים לשיתוף אוהדים
- המהלך המוכר ביותר הוא *Fanprojekte* ("פרויקט אוהדים"), שבא לידי ביטוי ביוזמות סוציו-פדגוגיות ממוסדות של גורמי מקצוע – המכוונות לאוהדי כדורגל צעירים
- היוזמות עשו שימוש במגוון כלים חינוכיים, חברתיים ומניעתיים, כולל:
 1. גיבוש תכניות לתמיכה באוהדים מתבגרים
 2. הפניית אוהדים בסיכון לשירותי הרווחה
 3. הצעת שירותי גישור חינוכיים מול רשויות האכיפה
 4. יצירת חיבורים בין "חוליגנים" לשעבר לאוהדים בסיכון
 5. ליווי אוהדים צעירים למשחקי חוץ
 6. סיוע בנושאי משפחה, זוגיות, עבודה ולימודים (נעשה גם בשווייץ)
 7. תכנון פעילויות חברתיות חלופיות לאוהדים שהורחקו מהמגרשים (נעשה גם בהולנד)

גרמניה

סיכום

השינויים המוצעים באופן הטיפול באלימות ובגזענות בספורט

☐ אפקטיביות בענישה ובאכיפה

היקף, חומרה, פרסונליות

☐ מעבודה לבד לעבודה בשת"פ

תרבות וספורט, משפטים, בט"פ, משטרה והתאחדות

☐ ממיקוד בענישה ואכיפה בלבד לטיפול משולב בשלוש חזיתות

אכיפה וענישה, חינוך והסברה, שיתופי פעולה עם אוהדים